x79 294 154-26

ചന്ദനമുഴ

നീലകൽപകാന്തി

94.812 1
KRI-S
M15426
MGL-MAL

കാളിദാസൻ

ഒന്ന്

വിസ്മയമാകവേ, വിശ്വമഹാകവേ,
വിഖ്യാതികൊണ്ടു ജയക്കൊടി നാട്ടി നീ;
ആഗമിയ്ക്കുന്നു, ഹാ നിൻകാലുക്കലിപ്പൊഴും
ലോകപ്രതിഭതൻ കൂപ്പുകൈമൊട്ടുകൾ !
നിന്നുദയത്തിനുശേഷം ശതാബ്ദങ്ങ-
ളൊന്നല്ല,നേകം കഴിഞ്ഞുപോയെങ്കിലും,
നിത്യസ്മൃതിയുടെ ചക്രവാളാന്തത്തിൽ
നിലുക്കുന്നു വാടാത്ത നക്ഷത്രമായി നീ !
നിന്നെയോർത്തോർത്തുള്ളഭിമാനപൂർത്തിയി--
ലിന്നും തുടിയ്ക്കുന്നു ഭാരതത്തിൻ മനം !

രണ്ട്

വിണ്ണിങ്ക,ലപ്സരസ്ത്രീകൾ പൂവിട്ടൊര-
സ്സുവർണ്ണസിംഹാസനത്തിങ്കൽ, സകൗതുകം
മേവി,സ്സമാരാദ്ധ്യമാകുമൊരേകാന്ത -
ദേവസദസ്സിന്നലങ്കരിയ്ക്കുന്നു നീ !
വാരിവിതറുന്നു നിൻമൗലിയിൽ, സ്വർഗ്ഗ-
വാരാംഗനകൾ നലുക്കലുപകപ്പൂവുകൾ !
നിലുക്കുന്നു നിന്നരികത്തു, നീ ലാളിച്ചു

നിത്യതാരുണ്യം കൊടുത്ത ശകുന്തള !
ചാമീകരത്തിൻ പിടിയിട്ട നല്ല വെൺ-
ചാമരത്താൽ നിന്നെ വീശുന്നിതുർവ്വശി !

മൂന്ന്

പച്ചിലച്ചാർത്തിന്നടിയിൽനിന്നോമന-
പ്പിച്ചകത്തിൻ കൊച്ചുപൂമൊട്ടുമാതിരി,
ഹാ, വിടരുന്നു നിൻകാവ്യങ്ങളിൽ നവ-
ഭാവനതന്റെ സുരഭിലവീചികൾ !
കോരിക്കുടിച്ചിടുംതോറു,മവയിൽനി-
ന്നൂറിവരുന്നു പുതിയ സുധാരസം !
എന്നും നശിക്കാത്തൊരേതോ പുതുമതൻ
പൊന്നിൻചിറകടിച്ചാത്തകൗതൂഹലം
വിശ്വം മുഴുവൻ വിഹരിപ്പു, വാടാത്ത
വിദ്യുല്ലതേ, നിൻകവിതയാം പൈങ്കിളി !

നാല്

കല്പാന്തകാലത്തു, ലോകം വിഴുങ്ങുമ-
ക്കർക്കശസിന്ധുവിൻ കല്ലോലപാളിയും
പാടേ പഠിയ്ക്കും, പരിതപ്തരായ് സ്വയം
പാടി രസിയ്ക്കും മധുരശാകുന്തളം !
ഓരോ നവവർഷമേഘം വരുമ്പോഴും
കോരിത്തരിയ്ക്കും ജഗത്തിന്റെ മാനസം !
ആ മഞ്ജുമേചകമേഘത്തിലേറി, നാം
വ്യോമത്തിലൂടെ പറന്നുപറന്നുപോയ്,
എത്തുമറിയാതൊ, രജ്ഞാതഗന്ധർവ്വ-
പത്തനത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിലങ്ങനെ !

അഞ്ച്

വിശ്വസംസ്ക്കാരത്തിൽ നീയൊരു മങ്ങാത്ത
വിദ്യുദ്ദീപം കൊളുത്തീ മഹാമതേ !
ഇന്നതിൻ വെള്ളിവെളിച്ചത്തിലേയ്ക്കിതാ,
കണ്ണുതുറക്കുന്നു മാനവപ്രജ്ഞകൾ !
നീയന്നുകണ്ടോരുദയവും സന്ധ്യയും,
നീലമലകളും, കാടും, പുഴകളും,
എല്ലാം—സ്വയമിപ്രകൃതിയിലുള്ളവ-
യെല്ലാം—ലയിച്ചു നിൻമാനസസീമയിൽ !
എന്നിട്ടൊ,ഴുകാൻതുടങ്ങിയവിടത്തിൽ-
നിന്നുമവയൊരു വേണുസംഗീതമായ് !

ആറ്

ജീവനെക്കാട്ടിലും സ്നേഹിച്ചു നീയൊരു
പൂവിടാറാവാത്ത മുല്ലയെക്കൂടിയും
നിന്നു നിൻമുന്നിൽ വികാരതരളിത-
സ്പന്ദനമുൾക്കൊണ്ടു കാട്ടുമരങ്ങളും !
അർഭകയെപ്പോലെ,ടുത്തു ലാളിച്ചു നീ
ഗർഭിണിയാമൊരു കൊച്ചുമാൻപേടയെ !
മാലററു നീ ചേർന്നലിഞ്ഞിതാ നിർമ്മല-
മാലിനീകല്ലോലമാലയോരോന്നിലും !
ഓരോ ദിനവും നവീനസുഷമയിൽ-
ത്താരും തളിരുമണിഞ്ഞു നിൻജീവിതം !

ഏഴ്

ലോകവും നാകവും കൂട്ടിയിണക്കി നീ
ശാകുന്തളത്തിൻ കനകശലാകയാൽ !
മോഘമല്ലാത്ത സനാതനപ്രേമമാ
മേഘത്തിനെക്കൊണ്ടെടുത്തു പാടിച്ചു നീ !
നീയാ രഘുവിനെക്കൊണ്ടു പറപ്പിച്ചു
നീതിധർമ്മങ്ങളന്തൻ പൊൽക്കൊടിക്കൂറകളെ !
ശാസ്ത്രക്കുറിപ്പിൻ ലഹരിയിലാത്മീയ
മൂർച്ഛയിൽ,പ്പിച്ചുപുലമ്പട്ടെ പശ്ചിമം:
വാരുറ വാടാത്ത വെള്ളിനക്ഷത്രമേ,
ഭാരതത്തിന്നുള്ളഭിമാനമാണു നീ !

എട്ട്

ഗീത ലയിച്ചൊരീ മണ്ണിൽ മുളയ്ക്കുന്ന-
തേതും പവിത്രഫലാഢ്യമാണെന്നുമേ !
വൃന്ദാവനം വാച്ചൊരീ മഹിതൻ മന-
സ്പന്ദനംപോലും കലാചോദനപ്രദം !
സീതയെപ്പെറ്റൊരീ നാടേ,തു ശുദ്ധിതൻ
സീമയും വന്നു നമിയ്ക്കും തപോവനം !
ആ നാടിനാ, നാടിനാ,ദർശുദ്ധമാ-
മാ നാടിന,നഹാരാധനാമൂർത്തിയായ്,
വിസ്മയമാകവേ, വിശ്വമഹാകവേ,
വിഖ്യാതികൊണ്ടു ജയക്കൊടി നാട്ടി നീ !

വനദേവത

(കോട്ടയം സാഹിത്യപരിഷത്തിൽ വായിച്ചത്)

താമര പൂത്തൊരപ്പൊയ്കയിൽ നീയന്നൊ-
രോമനസ്സുപ്നമായെത്തി
ആശ്രമധുരമാം ഭാവനയിങ്കലൊ-
രാശയാവേശനംപോലെ!
മൊട്ടിട്ടുപോയി നിന്നാഗമവേളയിൽ
തൊട്ടടുത്തുള്ള മരങ്ങളം
കോകിലകണ്ഠത്തിലാകർഷകാർദ്രമാം
കാകളി വന്നു തുളുമ്പി
പല്ലവിതങ്ങളാം ചില്ലകളം ചൂടിയ
വല്ലീനടികളം നിന്നാടി
ചിത്രപതംഗകപാളികളംക്കൈഷണം
ചുറ്റിപ്പറക്കുവാൻ തോന്നി
മഞ്ഞിലിളവെയിൽ വീണൊരു നൂതന-
മഞ്ജിമ മന്നിനെപ്പുല്കി
സ്വപ്നമെന്നോണ,മീ ലോകം പൊടുന്നനെ-
സ്സ്വർഗ്ഗീയരംഗമായ് മാറി!

നീലിമ പൂശിയ കാനനരാശിയിൽ
നീളെപ്പുളകങ്ങളം വീശി,
ഓടക്കുഴലും വിളിച്ചുകൊണ്ടേകനായ്-

ക്കോടക്കാർവർണ്ണനെപ്പോലെ.
അച്ഛരിന്നകൗതുകമട്ടിക്കിലപ്പൊഴ-
ക്കൊച്ചാട്ടിടയനുമെത്തി.
സുന്ദരമാം വനം പ്രേമപ്രഫുല്ലമാം
വൃന്ദാവനംതന്നെയായി!

കോമളഗാനങ്ങൾ കോരിച്ചൊരിയുവിൻ,
കോകിലജാലമേ, നിങ്ങൾ!
ആനന്ദനർത്തനമാടുവിൻ മേല്ക്കുമേൽ
നാനാലതകളേ, നിങ്ങൾ!.
ഉല്ലസൽസൗരഭം വാരി വീശീടുവിൻ
ഫുല്ലപുഷ്പങ്ങളേ, നിങ്ങൾ!
അപ്രതിമോജ്ജ്വല,മപ്രണയോത്സവ-
സ്വപ്നസമാഗമകാലം
നിർവൃതികൊണ്ടു നിറം പിടിപ്പിക്കുവാൻ
നിങ്ങളെല്ലാവരും വേണം,!

തൈത്തെന്നലൊന്നെങ്ങാൻ തൊട്ടാൽക്കുണുങ്ങുന്ന
മൊട്ടിട്ടമുല്ലയെപ്പോലെ,
നാണംകുണുങ്ങിക്കുണുങ്ങിയവളൊരു
കാനനച്ചാർത്തിൽപ്പതുങ്ങി.
കണ്ടിട്ടുമായതു കാണാത്ത ഭാവത്തി-
ലിണ്ടൽ നടിച്ചവൻ നിന്നു.
''ഹാ, വനദേവത,യെങ്ങു നീ?''--എന്നവ-
നാവലാതിപ്പെട്ടുഴന്നു :
''കാനനപ്പച്ചകം പൂക്കുന്ന കാലത്തു
കാണാമെന്നോതിയതല്ലേ?
കാട്ടിൽക്കരിങ്കുയിൽ കൂകുന്ന കാലത്തു

കാണാമെന്നോതിയതല്ലേ?
കാടുകളൊക്കെയും പൂത്തു, കരിങ്കുയിൽ
കൂകിത്തളർന്നുകഴിഞ്ഞു
കാനനദേവത, നിന്നെയിങ്ങെന്നിട്ടും
കാണാതിരിക്കുന്നതെന്തേ ? ''

ഏവം കഥിച്ചൊരു നീലശിലാതല-
ഭൂവിലവൻ ചെന്നിരുന്നു.
രണ്ടിളംതണ്ടാർവലയമവനുടെ
കണ്ഠത്തിൽച്ചുറ്റിപ്പിണഞ്ഞു.
പിന്നത്തെ മാത്രയിൽ, രണ്ടിളംപൂക്കള-
ക്കണ്ണിണ പൊത്തിക്കഴിഞ്ഞു-
''ആരു ഞാ,നാരു ഞാൻ? ''- എന്നൊരു വീണതൻ
ചാരുസ്വരവുമുതിർന്നു !

അസ്സ്വരത്തേൻമഴച്ചാറലി,ലക്കര-
സ്പർശസുഗന്ധസരിത്തിൽ
മന്ദമലിഞ്ഞലിഞ്ഞായവനിങ്ങനെ
മന്ദസ്മിതം തൂകിയോതി:

''കണ്ടാലൊളിക്കുന്ന കള്ളിയായിട്ടിക്കി-
ലുണ്ടൊരു കാനനദേവി.
ഞാനറിയാതെ,യാ നാണംകുണുങ്ങിയെൻ-
പ്രാണനും പ്രാണനായ്പ്പോയി.
ഉണ്ടവൾക്കത്യന്തപാടവം, പിന്നാലെ
മിണ്ടാതൊളിഞ്ഞുവന്നെത്താൻ;
എന്നിട്ടു, താമരപ്പൂവിതൾക്കൈകളാൽ-
ക്കണ്ണിണ പൊത്തിപ്പിടിക്കാൻ !
മായികയാണവളെങ്കിലു,മെൻമനോ-
നായികയാണക്കുമാരി !''

മന്ദമത്തണ്ടാർവലയങ്ങം നീങ്ങി, യാ
മിന്നല്ക്കൊടി മുന്നിലെത്തി,
കൊഞ്ചിക്കുഴഞ്ഞൊരു കോകിലത്തെപ്പോലെ-
പ്പുഞ്ചിരി ചെയ്തവളോതി:

''താമസിച്ചിങ്ങു നാം നിന്നാൽ, വെയിൽവരു-
താമരപ്പൊയ്കയിലെല്ലാം !''

ഓരോരോ ചാടുവാക്കോമനിച്ചോമനി-
ച്ചോതിത്തുടങ്ങിയവനും:

''താമരപ്പൊയ്കയിൽ വെയിലു വന്നാലപ്പോഴ-
മാമരച്ചോട്ടിലിരിക്കാം !''

''താമരപ്പൊയ്കയിൽപ്പോയാലൊരായിരം
താമരപ്പൂക്കം പറിക്കാം !''

''മാമരച്ചോട്ടിലിരുന്നാലൊരായിരം
മാദകചിത്രങ്ങം കാണാം !''

''പോരിക, പോരികെ,ന്നോതുന്നു നമ്മോടു
ദൂരേ നിന്നോരോ പികങ്ങം.''

''പോകരുതെ,ന്നു വിലക്കുന്നു നമ്മളെ-
ക്കേകികളീ മരക്കൊമ്പിൽ !
വാരുറ പീലി വിടർത്തി നിന്നാടുമ്പോ-
ളാരവയെ വിട്ടുപോകും?''

''ചില്ലകളാലതാ, മാടിവിളിയ്ക്കുന്നു
വല്ലികം ദൂരത്തു നമ്മെ !''

''ചില്ലകളാലിതാ, നിന്നു വിലക്കുന്നു
വല്ലികം ചാരത്തു നമ്മെ !''

''അക്കുളിർപ്പൂഞ്ചോലയ്ക്കക്കരെച്ചെന്നാലൊ-
രപ്സരഃകന്യയെക്കാണാം !''

''അക്കരെച്ചെല്ലാതെതന്നെ, യെനിയ്ക്കുണ്ടോ-
രപ്സരകേന്യയെൻചാരേ!''

''കല്ലിലീ വെയ്ലത്തു ഞാനേറെ നില്ക്കുകിൽ
വല്ലാതെ വാടിത്തളരും!''

''വാടിത്തളരുകിൽ, പൂപോലെ നിന്നെ ഞാൻ
വാരിയെടുക്കുമെൻകൈയിൽ!
അപ്പൂത്ത വള്ളിക്കുടിലിനകത്തൊരു
പുഷ്പതല്പം ഞാനൊരുക്കും.
എൻമടിത്തട്ടിൽത്തലവെച്ചു സസ്പൃഹ,
നിന്നെയതിൽ ഞാൻ കിടത്തും.
താമരപച്ചിലത്താലവൃന്ദത്തിനാൽ
സാമോദം നിന്നെ ഞാൻ വീശും.
മൽക്കരാശ്ലേഷസുഖത്തിലലിഞ്ഞലി-
ഞ്ഞുജ്ജ്വലേ, നീയുമുറങ്ങും.
ആലോലവായുവിലാഞ്ഞാഞ്ഞിളകും നിൻ-
നീലാളകങ്ങളും മാടി,
ആനന്ദതുന്ദിലനായി ഞാനങ്ങനെ-
യാ നികുഞ്ജത്തിലിരിയ്ക്കും!''

''പൂത്തും തളിർത്തും ലസിയ്ക്കുന്നു മാമര-
ച്ചാർത്തുകളെങ്ങുമിക്കാട്ടിൽ!''
ഏതേതു കോണിലേയ്ക്കെത്തിനോക്കീടിലും
ചേതോഹരമാണവിടം.
എങ്ങനെ,യെങ്ങോട്ടു, പോകും നാമിങ്ങുനി-
ന്നെ,ങ്ങനെ പോകാതിരിയ്ക്കും?
ഹാ, മനോമോഹനമാപാദചൂഡമി-
ശ്യാമളകാനനരംഗം!''

''ഹാ വനദേവതേ, നിൻപദം പുല്കുമി-
പ്പാവനകാനനഭാഗം
എങ്ങനെ,യെങ്ങനെ മംഗളമഞ്ജിമ
തിങ്ങിത്തുളുമ്പാതിരിക്കും? ''

''ഈ വേണുഗോപാലപാദമുദ്രാങ്കിത
ശ്രീ വായ്ക്കുമീ വനരംഗം
എമ്മട്ടി,ലെമ്മട്ടി,ലെന്നെന്നുമത്യന്ത-
രമ്യമായ്ത്തീരാതിരിക്കും? ''
''കാനനമൊക്കെയും പൂത്തു. കരിങ്കുയിൽ
കാകളി മേന്മേലുതിർത്തു.
നീ, വനദേവതേ, വന്നതുമൂലമെൻ-
ജീവനുമിപ്പോഴുക്കുളിർത്തു;
തങ്കക്കിനാക്കളും തഴുകിത്തഴുകിയെൻ-
സങ്കല്പമൊക്കെത്തളിർത്തു.
ഈ വസന്തോത്സവം കൊണ്ടാടുവാനിനി
പ്പോവുകതന്നെ നാം ദേവി! ''

ആ കാലങ്ങൾ

എങ്കിലും, തോഴീ, തിരിച്ചിനിക്കിട്ടുമോ
സങ്കല്പമാത്രമാമാ മധുരാമൃതം?
ആ വസന്തോത്സവം വന്നു നൃത്തംചെയ്ത
ജീവിതത്തിന്റെ തളിർവിരിപ്പാതയിൽ,
ഒന്നതിൻസ്മാരകം ചൊന്നിടാൻ പോലുമി--
ല്ലിന്നതിൻ കാലടിപ്പാടുകളൊന്നുമേ.
മുന്നിലക്കാണും തിമിരപ്പടർപ്പില--
പ്പൊന്നുങ്കതിരിനി വീണ്ടും പൊടിയ്ക്കുമോ?
അയ്യോ, നിരാശേ, നിരാശേ, മതീ മതീ
വയ്യെനി,യ്ക്കേവം ഞെരിക്കരുതെന്നെ നീ!
ഒന്നു പോയ്ക്കൊള്ളട്ടെ മുന്നോട്ടുതന്നെയീ--
ക്കണ്ണീർപ്പുഴയിൽ കുളിച്ചു കുളിച്ചു ഞാൻ,
ഭാവി ദൂരത്തതാ, നോക്കിനിൽക്കുന്നിതെ,ൻ--
ഭാവനാചിത്രങ്ങളൊക്കെയും മായ്ക്കുവാൻ,
അത്തലിൻ ചുട്ട വെയ്ലേറ്റു, പഴുത്തൊരീ
വർത്തമാനത്തിൻ പരുത്ത പാറപ്പുറം
പൊള്ളിയ്ക്കയാണിതാ, ചിന്താശതങ്ങളെൻ
മുള്ളേറ്റു ചോരയൊലിയ്ക്കും മനസ്സിനെ!
ഇല്ലിനിത്തോഴീ, വരില്ലിനി വീണ്ടു,മ-
സ്സുർല്ലോകഹർഷം തുളുമ്പിയ നാളുകൾ!

* * *

പച്ചവിടുർത്തി വിരിച്ച തടങ്ങളെ-
ക്കൊച്ചലച്ചാർത്താൽപ്പുണർന്നുകൊണ്ടങ്ങനെ,
ചിന്നിപ്പതഞ്ഞു പുളഞ്ഞൊഴുകുന്നൊര-
ക്കുഞ്ഞരുവിയ്ക്കും മറുകരയ്ക്കപ്പുറം,
ശ്യാമളകാനനച്ഛായ മൂടീടുമ-
ഗ്രാമമതിപ്പൊഴും മുന്നിലെത്തുന്നുമേ!

വെള്ളാമ്പൽ പൂത്തു പരന്ന പാടങ്ങളു-
മുല്ലസൽക്കാടും തളിർത്ത മരങ്ങളും
മഞ്ഞത്തു,ഷസ്സിൽക്കനകനീരാഴിയിൽ
മുങ്ങിക്കുളിച്ചു ലസിയ്ക്കും മലകളും;
പിന്തണ്ടു മാസവും പൂവിട്ടു നില്ക്കുമ-
ച്ചമ്പകത്തയ്യും, പരിസരോദ്യാനവും;
ഒന്നൊഴിയാതെ സമസ്തവും കാൺമതു-
ണ്ടിന്നാ സ്മരണതൻ വെൺചില്ലിലൂടെ ഞാൻ.
എങ്കിലു,മിന്നതിൻ മായികദർശന-
മെൻകരഞ്ഞാമ്പിൽ കൊളുത്തുന്നു സങ്കടം.

കെട്ടുപോകാം മർത്ത്യനൊട്ടുനാൾ ചെല്ലുകിൽ
ക്കിട്ടാത്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കടം;
കിട്ടിയതെ,ന്നാലൊരു ഫലമില്ലാതെ
നഷ്ടപ്പെടുന്നതാണെന്തിലും ദുസ്സഹം!
മാനസം നൊന്തിന്നു മാഴ്കുകയല്ലാതെ.
ഹാ നഷ്ടഭാഗ്യ ഞാൻ മറെന്തു ചെയ്യുവാൻ?
ഇല്ലിനിത്തോഴി, വരില്ലിനി വീണ്ടു,മ-
സ്സാർല്ലോകഹർഷം തുളുമ്പിയ നാളുകൾ!

* * *

വിദ്യാലയം വിട്ടു, ഞാനുമെൻതോഴനും
സ്വൈരസല്ലാപമൊന്നിച്ചു പോരുമപ്പോഴലും
ഉൾപ്പുളകാംഗരായോരോ വിനോദങ്ങ—
ളുച്ചരിച്ചാർത്തു ചിരിക്കും ചിരിയ്ക്കലും
ഇന്നലെ, ക്ഷണം, കഴിഞ്ഞപോൽത്തോന്നുന്നി—
തെന്നുള്ളിൽ, വർഷങ്ങളേറെയായെങ്കിലും!
ഇന്നത്തെമട്ട്,ിത നീങ്ങാതെ നീണ്ടത—
ല്ലെന്നണഞ്ഞോരാ ദിവസങ്ങളൊന്നുമേ!

കാണിനേരംപോലുമാരെയും കാക്കാതെ
കാലപ്രവാഹമിരമ്പിക്കുതിയ്ക്കിലും,
ആയതിലുൾച്ചേർന്നകന്നു മറഞ്ഞതി—
ല്ലാനന്ദസാന്ദ്രമാം ഞങ്ങടെതൻ സൗഹൃദം
ബുദ്ധിയും മെയ്യും മനസ്സും സ്വഭാവവു—
മൊപ്പം വളർന്നു വളർന്നുവന്നങ്ങനെ;
കണ്ടതെല്ലാം മാറി; കാണാത്തതോരോന്നു
കണ്ടിടാറായി കരളിനും കണ്ണിനും.
താരുണ്യമായി മനോഹരശൈശവം;
ചാരുപ്രണയമായ് മംഗലസൗഹൃദം!

ഉദ്ധതയൗവനത്തിന്നുണ്ടൊരുവക—
മദ്യ,മതിന്റെ വികാരലഹരിയിൽ
ചിത്തം ചിറകു വിടർത്തുന്നിതേതൊരു
ചക്രവാളത്തിനുമപ്പുറത്തെത്തുവാൻ!

അന്നു സൗഭാഗ്യപരിമളം കൊച്ചല
ചിന്നിയടുത്തടുത്തെത്തിത്തലോടവേ
ഞാനഭിമാനിച്ചു, ജീവിതമാനന്ദ-
ഗാനസങ്കേതമാണെന്നു വിഭ്രാന്തിയാൽ!

ഇല്ലിനിത്തോഴി, വരില്ലിനി വീണ്ടു,മ—
സ്സ്വർല്ലോകഹർഷം തുളുമ്പിയ നാളുകൾ!

* * *

സ്നേഹത്തിനർത്ഥം വ്യസനമെന്നാണെന്നു
സ്നേഹിച്ചു ലോകത്തിൽനിന്നു പഠിച്ചു ഞാൻ.
'നീതി'യെന്നിങ്ങുണ്ടൊരത്താണി, നിന്ദ്യമാ—
മേതധർമ്മത്തിനും ഭാരമിറക്കുവാൻ.
പുഞ്ചിരികൊണ്ടു പുറംചട്ടയിട്ടേ,തു
വഞ്ചനകൾക്കും നടന്നിടാം നിർഭയം.
സത്യവും ധർമ്മവും ത്യാഗവും രാഗവു—
മർത്ഥശൂന്യങ്ങളാമക്ഷരക്കെട്ടുകൾ;
നിസ്സ്വാർത്ഥതയോ, സ്വയംകൃതാനർത്ഥമാ-,
ണസ്സാത്വികത്വം വിവരമില്ലായ്മയും!
ഞാനവയെന്നിൽപ്പുലർത്തുവാൻ നോക്കിയ-
താണെനിയ്ക്കിന്നീ വിപത്തിന്നു കാരണം!

അന്ധകാരത്തി,ലധർമ്മകർമ്മോദ്യോഗ-
ചിന്തകൾക്കായ് വാതിലും തുറന്നിട്ട,ഹോ
ശുദ്ധാന്തമുഗ്ദധയായ് നില്പൂ, മലീമസ—
വൃത്തയാകും സമുദായവേശ്യംഗന!
ഹാ, ദുഷിപ്പിച്ചു സമസ്ത,മെന്നിട്ട,വ—
ളാദർശവാദം മുഴക്കുന്നു നിസ്ത്രപം.

പോകട്ടെ, തോഴി, പറഞ്ഞാലതിരില്ല
ശോകത്തിലയ്യോ, ദഹിയ്ക്കുന്നിതെൻമനം!
അത്തലാർന്നെത്ര നാമിശ്രു വർഷിയ്ക്കിലെ,
ന്തപ്പോയ കാലം തിരിച്ചിനിക്കിട്ടുമോ?
തത്ഫലമിതെല്ലാമറിഞ്ഞിടാമെങ്കിലും

ദുഃഖം വരുമ്പോഴം കരഞ്ഞുപോകുന്നു ഞാൻ!
ഈ മഹാജീവിതം സ്നേഹിക്കകാരണ-
മാ മരണത്തോടെനിയ്ക്കില്ല നീരസം!

* * *

വിണ്ണിന്റെ നീലനികുഞ്ജത്തിൽ ഞാൻ ചെന്നു
മന്ദഹസിയ്ക്കാം-കരഞ്ഞിടായ്കോ,മനേ!
മന്നിലേയ്ക്കു സമാധാനപീയൂഷ-
ബിന്ദുക്കളോരോന്നു കോരിത്തിളയ്ക്കുവാൻ
പ്രേമസുരഭിലസുന്ദരശയ്യയിൽ
മാമകജീവിതം ചുംബിച്ചുറക്കുവാൻ
ഇല്ലിനിത്തോഴി, വരില്ലിനി വീണ്ടു,മ-
സ്സ്വർലോകഹർഷം തുളുമ്പിയ നാളുകം!

വ്യാമൂഢൻ

ഒന്ന്

അവളൊരു രശ്മിപോലെൻ കുടിലിലു-
ന്നവിരളശ്രീ പൊഴിച്ചെത്തി.
ഇരുളിലടിഞ്ഞൊരെൻ ചിന്തകളൊക്കെ,യ-
ന്നൊരു നവകാന്തിയിൽ മുങ്ങി.
ഞൊടിയിടയ്ക്കേതോ പുളകാങ്കുരപ്പുത-
പ്പടിമുടിയിട്ടു ഞാൻ മൂടി!

രണ്ട്

അഭിരാമയാണവളെങ്കിലും കഷ്ടമൊ-
രഭിസാരികയായിരുന്നു.
സ്ഫുരിതോൻമദാശുവൊന്നൊപ്പുവാൻ
കൂടിയും
തരമായതില്ല,തിൻമുമ്പേ,
കനകവിദ്യുല്ലതപോല,യക്കാമദ-
കവനവിലാസിനി പോയി!

മൂന്ന്

തരമായി,കേൾക്കാനൊ,രൊറ്റ നിമേഷ,മ-
ത്തരിവളച്ചാർത്തിൻ കിലുക്കം;
നുകരുവാനാ, നെടുവീർപ്പുകൾ വീശിയ
മൃഗമദസൗരഭലേശം;
മദഭരിതാകുലമേല്ക്കുവാ,നോമലിൻ
മൃദുലവസ്ത്രാഞ്ചലസ്പർശം!

നാല്

സകലവുമത്യന്തമോഹനമാമൊരു
സലിലരേഖോപമസ്വപ്നം!-
പരമനിശ്ശൂന്യത കാൽക്ഷണം കാട്ടിയ
വെറുമൊരു വിഭ്രമചിത്രം!-

പരിചിലതെന്നുമെൻ സ്വന്തമാക്കീടുവാൻ
കരുതിയ ഞാനെന്തു മൂഢൻ

അഞ്ച്

ഒരു നിശകൊണ്ടവളായിരം കാമുകർ-
ക്കരുളുമീ മായികോന്മാദം.
സകലരോടും സ്വയമെന്നിട്ടവളൊരു
സതിയെന്ന ഭാവം നടിക്കും.
അപഥസഞ്ചാരിണി,യില്ലവയ്ക്കെങ്കിലു-
മപരാധബോധമൊരല്പം !

ആറ്

അറിയാമിതെല്ലാമെനിക്കെന്നിരിക്കിലു-
മരുതിന്നവളെ മറക്കാൻ !
അതിനു യത്നിച്ചിടുംതോറും,മെൻപ്രാണനോ-
ടവളൊട്ടിയൊട്ടിപ്പിടിപ്പൂ !
പ്രിയദമായുള്ളവയ്ക്കൊക്കെയും മീതെയാ
നയനാമൃതോത്സവം നില്പ്പൂ !

ഏഴ്

നിരവധിയാകുലചിന്തയാൽ മേല്ക്കുമേ-
ലെരിപൊരിക്കൊള്ളുമെൻ ചിത്തം,
ശിശിരിതമാക്കുവാൻ ശക്തമാണാ വെറും
ശിഥിലസ്മിതാങ്കുരംപോലും !
തളിരിട്ടുനില്ക്കുന്നു ജീവിതം നിത്യമ-
ത്തണലിൻ സമാഗമം മൂലം !

എട്ട്

കൃഷ്ണികപ്രശംസതൻ രത്നകോടീരക-
മണിയേണ്ടനിക്കൊരുനാളും !
അപഗതാർത്ഥോദ്ധതജല്പകനേകനെ-
ന്നപഹസിച്ചോട്ടെന്നെ ലോകം-
കവനസ്വരൂപിണി, സംതൃപ്തനാണു, നിൻ
കമിതാവായ് നില്ക്കിൽ, ഞാനെന്നും !

വൃന്ദാവനം

കാണുന്നതില്ലേ നിങ്ങൾ ഭാവനയിലപ്പൂത്ത
കാനനങ്ങളെപ്പുല്കിയൊഴുകും കാളിന്ദിയെ?
നിശ്ചയം സ്വപ്നം കണ്ടിട്ടുണ്ടാകും പലപ്പോഴും
നിത്യനിർവൃതിനല്കുമാ നദീരംഗം നിങ്ങൾ!
പുളകംകൊള്ളുന്നതുണ്ടവിടെക്കിടന്നിന്നും
പുതുമ നശിക്കാത്തൊരായിരം ശാകുന്തളം.
നേരിട്ടാ വേണുഗാനം നുകർന്നൊരവിടത്തെ-
യോരോ മൺതരിപോലുമോരോരോ നാദബ്രഹ്മം!

ആരാലും തടുക്കുവാനായിടാ,തഹങ്കരി-
ച്ചായിരക്കണക്കായിപ്പോകട്ടെ ശതാബ്ദങ്ങൾ
പരിവർത്തനക്കാറ്റിൽ പഞ്ഞിയായ് പാറിപ്പാറി-
പ്പരിചിൽ പറക്കട്ടെ, ഭൗതികം പരിഷ്ക്കാരം.
വിപ്ലവ,മുണ്ടാക്കുന്ന ഭൂകമ്പം, ജനതയി-
ലെപ്പോഴും വരുത്തീടട്ടായിരം നവീനത്വം;
മസ്തിഷ്കസിരകളിൽ തീച്ചൂള വഹിച്ചുകൊ—
ണ്ടെത്തട്ടേ, നൂറായിരം 'മിസ്മേയോ'മതാമ്മമാർ;
വരട്ടേ, 'ബോംഷേവിസം' വരട്ടേ 'സോഷ്യലിസം'
വരട്ടേ, വരുമെങ്കി 'ലിസ'ങ്ങളാമട്ടേറെ;
ഒന്നെന്നാ,ലിവയ്ക്കെല്ലാമത്യതീതമായ്, മന്നി—
ലെന്നെന്നും നിലനില്ക്കും-പാവനം വൃന്ദാവനം!
ആയതിൻ പുതുമയ്ക്കില്ലല്പവും വാട്ടം, മന്നി—
ലായതിൻ സൂക്ഷ്മയ്ക്കില്ലൊരുകാലവും കോട്ടം.

പശ്ചിമം, ശാസ്ത്രം നോക്കിപ്പഠിച്ചു.മനുഷ്യന്റെ
രക്തത്തിൽ, മനസ്തോഭംകൂടാതെ നീന്താൻമാത്രം!-
തലച്ചോറിനാൽ ജോലിചെയ്,തതിൻഫലംകൊണ്ടു
തലച്ചോറിനെത്തന്നെ ചിതറിച്ചിന്നാൻമാത്രം!-
കേവലമൊരു കൊച്ചുമാടപ്രാവിനായ്പ്പോലും
ജീവനെട്ടാനം ചെയ്വാൻ ഭാരതം കാട്ടിത്തന്നു
പൊൻമണിക്കിരീടവും ചെങ്കോലും ദൂരത്തിട്ടു
ദണ്ഡുമായലയുവാൻ ഭാരതം കാട്ടിത്തന്നു
കാഞ്ചനപട്ടാംബരം കൈവിട്ടു, നിസ്സാരമാം !
കാവിമുണ്ടുടുക്കുവാൻ ഭാരതം കാട്ടിത്തന്നു !
ഭോഗലോലുപത്വത്തിൽ നിന്നനശ്വരമാ, മ—
ത്യാഗശാന്തിയിലെത്താൻ ഭാരതം കാട്ടിത്തന്നു !—
പീരങ്കിയാൽ പശ്ചിമമലറാനാശിച്ചപ്പോഴും
ഭാരതമിരുന്നൊരു കൊച്ചോടക്കുഴലൂതി !
'മതത്തിൻ പേരും പറഞ്ഞയ്യയ്യോ, പടിഞ്ഞാറു
മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെക്കൊന്നു കൊന്നൊടുക്കുമ്പോഴും,
ഭാരതത്തിലെ നീണ്ട താടിക്കാർ, കാട്ടാളൻമാർ
പോരെങ്കിൽ, പരിഷ്ക്കാരശൂന്യൻമാർ, കറമ്പൻമാർ
നേരിന്റെ നാടും തേടി, സ്നേഹത്തിൻ പാട്ടുംപാടി,
ചാരുവാമൈക്യത്തിന്റെ പൂന്തോപ്പിലൂഞ്ഞാലാടി !
ഭൂതലമജ്ഞാനാന്ധകാരത്തിൽക്കിടന്നപ്പോഴും
'ഗീത'യാം വാടാവിളക്കീനാട്ടിലാളിക്കത്തി !
ഇന്നിപ്പോഴും വിമാനത്തിൽക്കയറി, ലോകം ചുറ്റി
വന്നിടും വെള്ളപ്പരിഷ്ക്കാരത്തിൻ മുത്തച്ഛൻമാർ
പച്ചമാംസവും കടിച്ചുറ്റുവെള്ളവും കുടി—
ച്ചശ്രമം ഗുഹയ്ക്കുള്ളിലുറങ്ങിക്കിടന്നപ്പോഴും,

ഇക്കൊച്ചുരാജ്യത്തിന്റെയോരോരോ ഞരമ്പിലു—
മുൽക്കൃഷ്ടസംസ്കാരത്തിൻ സ്പന്ദന മോളം വെട്ടി !

അത്രമേലനവദ്യമായ ഭാരതത്തിന്റെ
നിസ്തുലകലാപ്രേമം സങ്കൽപ്പച്ഛായം കൂട്ടി,
മാനവസംസ്കാരത്തിൻ ഭിത്തിമേലൊരിയ്ക്കലും
മായാത്ത ചിത്രമൊന്നു വരച്ചൂ: വൃന്ദാവനം !
പ്രണയപ്രശോഭനം, തത്ത്വസമ്പന്നം. ലസൽ—
പ്രതിഭാവിലാസത്താൽ പ്രസന്നം, പ്രഭാപൂർണം :
അത്രമേലവഗാഹ, മത്രമേലനവദ്യ,—
മത്രമേലാരാധനീയാദർശമയോജ്ജ്വലം !
അക്കലാപ്രേമത്തിന്റെ ദിവ്യമാമുപഹാര—
മക്കളിപ്പൂങ്കാവനം, ജയിപ്പൂ, വൃന്ദാവനം !

ഉദ്യാനത്തിലെ ഊഞ്ഞാലാട്ടം

കനകമയകരലളിതലതികയുടെ സംഗമം
കയറിയൊരു നവപുളകമേകിടും മാതിരി
അഴകൊഴുകുമൊരു കവിതയവിടെയത,കാണ്മു ഞാ-
നാടുന്നതൂഞ്ഞാലിലാനന്ദലോലയായ്!
സസുഖമവളോടു നീ സല്ലപിയ്ക്കുന്നുവോ
രസികത വിതുമ്പിത്തുളുമ്പും പ്രശാന്തതേ?
അനുപമസമൃദ്ധിതന്നാതിത്ഥ്യമേറുടു-
ത്തമരുമൊരു നികുലസൂയാലുവാണു ഞാൻ!

അലസലസിതാംഗിതന്നാകാരവല്ലിമേ-
ലിളവെയിലുപോലുള്ള നീരാളസാരിയിൽ
അലകളിളകീടുമാറാശ്ലേഷധാരയാ-
ലവളെയുപലാളിപ്പിതാരാമമാരുതൻ.
തരിവളകളിളകിയതിമൃദുലകളശിഞ്ജിതം
പരിസരമരുത്തിന്നു രോമാഞ്ചമേകവേ,
സുരഭിലഘനശ്യാമളോല്ലസൽക്കുന്തള-
ച്ചുരുളലകം കെട്ടഴിഞ്ഞൂർന്നുവീണീടവേ;
കുടുകുടെ വിയർക്കുമാ നെറ്റിയിൽക്കുങ്കുമ-
ത്തുടുതിലകമാകേ നനഞ്ഞൊലിച്ചീടവേ
കരയംകവരുമതിരുചിരകാശ്മീരകാന്തിയിൽ
ക്കഴുകിയ കവിൾപ്പൂന്തുടുപ്പിരട്ടിയ്ക്കവേ;

സ്വകളിരുഭാഗവും നിന്നു സന്തുഷ്ടരായ്
സരസഹസിതങ്ങളാൽ സല്ക്കരിച്ചീടവേ
പരിചിയലുമൂഞ്ഞാലിലാടിക്കളിയ്ക്കയാ-
ണുരുകുതുകമാ സ്വപ്നശൃംഗാരരൂപിണി.

* * *

അയി,മഹിതമഞ്ജിമേ, നീയെനിയ്ക്കേകിയോ-
രതിമധുരമാകുമിക്കാവ്യപ്രചോദനം
ഒരു ചപലതൂലികാഗ്രത്തിൽ നിർത്തീടുവാൻ
കരുതി,മമ സാഹസം നീ പൊറുക്കേണമേ!
മുകുരതളിമോപമം നീലിമ മൂടി,യാ
മുകളിൽ മുകിൽ നീങ്ങിത്തെളിഞ്ഞൊരാകാശവും
അടിയിലഴകുറ പുൽപ്പട്ടിട്ടു മഞ്ഞിനാൽ
സ്ഫടികമണി ചിന്നും മരതകഭൂമിയും
അകലെ വനവസനമുടൽ മൂടവേ, വിൺമുഖം
മുകരുവതിനൂന്നുന്ന കുന്നും മലകളും;
സുരഭിലസുമാകീർണ്ണമായൊരാ വാടിയും
സുരസുദതിമാരൊക്കുമാളീജനങ്ങളും;
പുലരൊളിയൂ, മൂഞ്ഞാലിൽ നീയുമാരോമലേ,
പുളകദമതെന്തൊരാകർഷകചിത്രമോ!

മനമതിനെ ലാളിയ്ക്കയല്ലാതൊരിക്കലു—
മിനിയതിനെ വിസ്മൃതിയ്ക്കാകില്ല മായ്ക്കുവാൻ!

പൂനിലാവ്

ആകാശഗംഗയിലാറാടി,യാടിവ-
ന്നേകയായ്പ്പോകുവതെങ്ങു നീ, മോഹിനീ?
മന്ദസ്മിതാസ്യയായ്; മന്നാകെ നീ നേർത്ത
മഞ്ഞിൽകുളിപ്പിച്ചണഞ്ഞൂ, മദാലസേ!
മന്ദാനിലനിലിളകുമിലകളാൽ
മർമ്മരമഞ്ജീരശിഞ്ജിതമാർന്ന,യേ,
സങ്കല്പലോലനാമേതാത്മനാഥന്റെ
സങ്കേതഭൂവിലേയ്ക്കാവോ, ഗമിപ്പുനീ?

മന്ദം വിടർന്നുതുടങ്ങുന്നു നിന്നിലീ
മന്നിൻമനസ്സാം മനോഹരകോരകം!
മേൽക്കുമേൽക്കോരുമയിർ കൊണ്ടിതാ,
നിലയ്ക്കുന്നു
രാക്കുയിൽ കൂകുമിക്കാടും മലകളും
ഏതോ നവോദ്ഗതൻ സ്വപ്നം കണക്ക,ിത
ശീതളമായ നിന്നാശ്ശ്രേഷ്ഠധാരയിൽ !

ഓമനിപ്പൂ നിന്നെ മാറിൽക്കിടത്തി,യി-
ന്നോളം തുളുമ്പുന്ന നീലനദീജലം
വെമ്പുന്നു ചുണ്ടുവിടുർത്തി, നിന്നംശുക-
ത്തുമ്പുമ്മവെയ്ക്കുവാൻ, പാതിരാപ്പൂവുകം!
മന്ദംതലോടുന്നു നിന്നെക്കരങ്ങളാൽ
മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടോ,മനത്താരകം !
നേരിന്റെ നാട്ടിൽനിന്നേകയായ് വന്നവ-
ളാരു നീ,യാരു നീ,യദ്ഭുതരൂപിണി?

ജീവിതമോഹം കൊളുത്തുന്ന്യ, കാന്തമാം
താവകസ്മേരം, തണുത്ത നിരാശയിൽ !
നിശ്ശബ്ദമേതോ മുരളികാസംഗീത-
നിർഝരത്തിങ്കലലിഞ്ഞലിഞ്ഞങ്ങനെ;
ലോകം മുഴുവനും വ്യാപരിക്കുന്നു,നി-
ന്നാകർഷകത്വമൊരദ്ഭുതം മാതിരി !
ജാതാദരം നിന്നെ നോക്കിനിൽക്കുമ്പൊളി-
ന്നേതല്ലലും ഹാ, മറന്നുപോകുന്നു ഞാൻ !
ഒട്ടും മനസ്സു വരുന്നീലയേ, നിന്നെ
വിട്ടുപിരിയാനെനിയ്ക്കു, തേജോമയേ !
മോഹം കുറച്ചല്ലെനിക്കു, നിന്നോടതി—
സ്നേഹമധുരമായ്സ്സല്ലപിച്ചീടുവാൻ:
എന്തുചെയ്യാം, ഞാനറിവീലൊരു വെറും
ചന്ദസ്സുകൂടി നിന്നദ്ഭുതഭാഷയിൽ !
എങ്കിലും, നിൻമൗനശാന്തഭാവത്തിൽനി—
ന്നെന്തൊക്കെയോ ചിലതുള്ളിൽ ഗ്രഹിച്ചു ഞാൻ.

നിർവിഘ്നമേതോ മഹസ്സിൽനിന്നെത്തുന്ന
നിർവ്വാണദപ്രേമസന്ദേശമാണു നീ !
അവ്യക്തമാണൊ,ട്ടവഗാഹമാണു, നിൻ-
ദിവ്യഗൂഢാർത്ഥം പ്രപഞ്ചത്തിനൊക്കെയും !
അല്ലെങ്കിലെന്തിന,ടിഞ്ഞുകിടന്നീടു—
കല്ലല്ലി,കഷ്ട,മതിപ്പൊഴും നിഷ്ഹൃദയിൽ?
ഒന്നുമാത്രം മന്നിലുണ്ടു വാഴ്ത്തീടുവാൻ
നിന്നെ,യതാക്കൊച്ചുപാതിരാപ്പൈങ്കിളി !
പാവനേ, നിന്നെപ്പരിചരിച്ചീടുവാൻ
പാരിങ്കലുള്ളതാപ്പാതിരാപ്പൂവുകൾ
മറ്റുള്ളതെല്ലാം പറക്കും കിനാക്കളെ-
ക്കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കിടപ്പു പാഴ്നിഷ്ഹൃദയിൽ !

വിണ്ണിൻ വിശിഷ്ടസന്താനമേ, പാഴിലീ
മണ്ണിൽച്ചവുട്ടി മലിനയാകൊല്ലനീ!
അചഞ്ചലപ്രഭാമാത്രരൂപിണി, നീപോലു-
മലപ്പമിരുണ്ടുപോകാമിങ്ങു നിലയ്ക്കുകിൽ!
അത്ര ദുഷിച്ച വിഷപ്പുക മൂടിയോ-
രസ്വാസ്ഥ്യസങ്കേതമാണിദ്ധരാതലം!-
മർത്ത്യന്റെ രക്തത്തിൽ മർത്ത്യൻ മദിക്കുന്ന
മർദ്ദനമണ്ഡപമാണിദ്ധരാതലം! -
കണ്ടാൽ നടുങ്ങും കശാപ്പുപുരയാണു;
കണ്ടീലയോ ദേവി,നീയിദ്ധരാതലം!
സത്യവും ധർമ്മവും കാലുകുത്തീടാത്ത
തപ്തമണൽപ്പരപ്പാണിദ്ധരാതലം! -
എങ്ങുമിരുട്ടാണു,രക്കമാണാശിപ്പ-
തിങ്ങുള്ളവരുണർവല്ല,വെളിച്ചവും!
എന്തിനവരോടമേയമാമൊന്നിന്റെ
സന്ദേശമായിട്ടടുത്തു ചെല്ലുന്നു നീ?
എന്തിനവരോടനന്തമാമൊന്നിന്റെ
മന്ദസ്മിതമായടുത്തു ചെല്ലുന്നു നീ?

പോവുക, പോവുക, നിഷ്ഫലമാണിദം
പാവനേ, ഹന്ത,നിന്നുദ്ധാരണോദ്യമം!
മൂടുപടം നീക്കി നീയടുത്തെത്തവേ
മൂടിപ്പുതച്ചു കിടക്കുകയാണവർ.
ആകട്ടെ; വന്ന വഴിക്കു നിരാശയായ്-
പ്പോകൂ മടങ്ങി,യാ വിണ്ണിങ്കലേയ്ക്കു നീ....

വൃന്ദാവനത്തിലെ രാധ

ഞാനിത്രനാളും ഭജിച്ച നല്ല
ഹേമന്തകാലവും വന്നു;
ഞാനിത്രനാളും കൊതിച്ചോരെന്റെ-
യാനന്ദരാത്രിയും വന്നു;
എൻമനം മാതിരിയിന്നാക്കുളിർ-
വൃന്ദാവനികയും പൂത്തു;
മാമകപ്രേമമെന്നോണം പുതു-
പൂമണം പൊങ്ങിപ്പരന്നു;
കോമളപ്പൈമ്പാൽ നിലാവിൽ മുങ്ങി
യാമുനം കൂലം ചിരിപ്പൂ;
ഓരോ വികാരങ്ങൾപോലെ, മേന്മേ-
ലോളങ്ങൾ പാടിക്കളിപ്പൂ;
എന്തൊരാകർഷണരംഗം, ഹാ,യി-
തെന്തു നിർവ്വാണതരംഗം!

*　　*　　*

കേൾക്കാൻകൊതിച്ചാരോ നിൽപ്പുണ്ടു മട്ടിൽ
രാപ്പാടി പാട്ടുപാടുന്നു;
എന്തിനോ കോരിത്തരിയ്ക്കാൻവേണ്ടി
മന്ദാനിലനലയുന്നു;

തൂവെളളിമേഘങ്ങൾ നിലപ്പൂ വന്നാ-
ഗ്ഗോവർദ്ധനത്തിന്റെ പിന്നിൽ;
ചേതനപ്പൂക്കൾ വിടരുംമട്ടി—
ലേതിനോ നോക്കി രസിയ്ക്കാൻ!
നേരിയ മർമ്മരംതൂകി നിലപ്പൂ
പാരിജാതപ്പച്ചിലകൾ;
പ്രേമലഹരി പുണരുന്നൊരെ—
ന്നോമൽപ്രതീക്ഷകൾപോലെ!
എന്തൊരാകർഷണരംഗം ഹാ,യീ—
തെന്തു നിർവ്വാണതരംഗം!

* * *

കാടിന്റെ പച്ചമനസ്സിൽനിന്നൊ—
രോടക്കുഴൽവിളി കേൾപ്പൂ;—
ഓമൽപ്രണയം തുളുമ്പും നല്ലൊ—
രോടക്കുഴൽവിളി കേൾപ്പൂ;—
കാരണമെന്തിതാ, പെട്ടെന്നെന്റെ
കാലുറയ്ക്കാതാകുന്നല്ലോ!
ഹാ, മത്തനുലത പെട്ടെന്നൊരു
രോമാഞ്ചമായിക്കഴിഞ്ഞു!
അകൃഷ്യജ്യോതിസ്സുണിഞ്ഞെൻജീവൻ
നകൃഷ്ത്രംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു!
വിസ്മയ,മൊറ്റ ഞൊടിയിൽ ഞാനീ
വിശ്വത്തെക്കാളും വളർന്നു!
എന്തൊരാകർഷണരംഗം ഹാ,യീ—
തെന്തു നിർവ്വാണതരംഗം!

മാമകജീവിതവല്ലി പുല്കു-
മാ മധുമാസവിലാസം;-
എന്നാശാചക്രവാളത്തിൽ സദാ
മിന്നുന്നൊരാ നീലമേഘം ;
ഹാ മൽസുഖസ്വപ്നസൗധം കാക്കു-
മോമനസ്വർണ്ണനകൃഷ്ണൻ ; -
സാവധാനം വന്നുദിപ്പൂ ദിവ്യ-
സായൂജ്യ വീചികപോലെ !
എൻമനം പേർത്തും തുടിപ്പൂ, വിണ്ണിൽ
മിന്നുന്ന താരകംപോലെ !
ആനന്ദസിന്ധുവിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി
ഞാനിതാ, നീന്തിക്കളിപ്പൂ.
എന്തൊരാകർഷണരംഗം, ഹാ,യി-
തെന്തു നിർവ്വാണതരംഗം !

രണാങ്കണത്തിൽ

ഭൂതകാലത്തിന്റെ പർണാശ്രമത്തിൽനി-
ന്നേതിനെത്തേടിയിങ്ങേകയായെത്തി നീ?
നിൻകൈയിൽ മിന്നുമാ വാടാവിളക്കിന്റെ
തങ്കപ്രകാശത്തിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ചിതാ
നീഹാരസാന്ദ്രമാമീറൻവനപ്പച്ച-
നീരാളസാരിയുലഞ്ഞുലഞ്ഞങ്ങനെ
പൂഞ്ചോലകളാൽ,ച്ചുരുണ്ടു നീണ്ടുള്ളൊര-
പ്പൂഞ്ചായൽ കെട്ടഴിഞ്ഞൂർന്നുവീണങ്ങനെ;
കുന്നിനാൽ കൈകൂപ്പി നിശ്ചലം നിൽപ്പു, നിൻ-
മുന്നിൽ വിമോഹനവിശ്വവിലാസിനീ!
വാരിവിതയ്ക്കയോ നീളെ നീ നിർമ്മലേ,
വാരഞ്ചുമോരോ പുളകാങ്കുരങ്ങളെ?
നൊന്തുനീറീടും ഹൃദയശതങ്ങളി-
ലെന്തു പീയൂഷം തളിയ്ക്കുവാനെത്തി നീ?
ആരാണു ഞങ്ങളെന്നാണോ? മനുഷ്യന്റെ
ഘോരദുർമ്മോഹത്തിനൂണായടിഞ്ഞവർ.
വീണുപോയ് ഞങ്ങളം വികലാംഗരായ്, രണ-
കുഷ്ഠോണിയി,ലോർക്കുന്നതാരിനി ഞങ്ങളെ?
മുന്നോട്ടുപോയിതാ, നായകമാനികം
മിന്നിച്ചു മേൻമേൽ വിജയപതാകകം.

ഇത്രനാൾ ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചിരുന്നവ-
രത്രമേൽ പ്രാണനായ്ത്തമ്മിൽക്കഴിഞ്ഞവർ
ഇന്നവരുന്നതസോപാനവർത്തികം
ഞങ്ങളോ? ജീർണ്ണിച്ചടിഞ്ഞ മൺഭിത്തികം!
ഇന്നവരന്യർ, പരസ്പരം കാണുകിൽ—
ത്തന്നെയും ഞങ്ങളാരെന്നറിയാത്തവർ!
കഷ്ടം,മവർക്കു കയറാൻ നടപ്പടി
കെട്ടിയോർ ഞങ്ങളാണസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങളാൽ!
ജീവരക്തം വാർന്നൊലിയ്ക്കിലും ഞങ്ങൾതൻ
സേവനോൽക്കണ്ഠമാമസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങളാൽ!

അന്നെത്രയെത്ര ശപഥങ്ങൾ ചെയ്ത,വർ
നിന്നില്ല പിന്നിൽ പരമവിനീതരായ്!
ശത്രുപ്രഘാതം സഹിയ്ക്കുവാൻ ഞങ്ങളും
ജൈത്രയാത്രയ്ക്കാ പ്രതാപപിണ്ഡങ്ങളും!
വാൾത്തലച്ചീറ്റലോരോന്നിലും, കുങ്കുമം
ചാർത്തി, മാൽസര്യം മദിച്ചുനിന്നാടവേ;
ആയുരാരോഗ്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ബലികൊടു-
ത്തായുദ്ധദേവതയ്ക്കാശിസ്സു നേരവേ;
എത്ര ദൂരത്തിൽ സുഖിച്ചിരുന്നുജ്ജ്വല-
സ്വപ്നവും കണ്ടു കഴിച്ചവരാണവർ!
അന്നും സുഖമായ്ക്കഴിഞ്ഞവരാണവ,-
രിന്നും സുഖമായ്ക്കഴിഞ്ഞവരാണവർ!
ക്ലേശം സഹിയ്ക്കുവാ,നന്നുമിന്നും ദേഹ-
നാശം ഭവിയ്ക്കുവാൻ, കഷ്ടം,മീ ഞങ്ങളും!

പൂമണിമേടയിൽബ്ഭാഗ്യവാന്മാരവർ
കോമളമയിർക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നിതിപ്പൊഴും
ഇന്നവർതൻ ധീരകൃത്യങ്ങളോരോന്നു

വർണ്ണിച്ചു വർണ്ണിച്ചു പാടുന്നു ഗായകർ.
ആയവർതൻ ഗളത്തിങ്കലണിയുന്നു
മായാത്ത കീർത്തികം മന്ദാരമാലകം!
ചേലിലെഴുതും സുവർണ്ണലിപികളിൽ
നാളെ 'ച്ചരിത്ര'മവരുടെ പേരുകം!
ഞങ്ങളോ, ഹാ, മഹാത്യാഗമനുഷ്ഠിച്ച
ഞങ്ങളോ, കഷ്ടം! വെറുംനിഴൽപാടുകം!
മർത്ത്യപ്പുഴുക്കം മറയണം ഞങ്ങളാ
വിസ്മൃതിതന്റെ തണുത്ത ഗർത്തങ്ങളിൽ!
ആരുണ്ടറിയാൻ ജഗത്തിലീ ഞങ്ങംത-
ന്നാരാധനീയമാം പാവനാത്മാർപ്പണം?
രക്തക്കളത്തിലി,വിടെ,ക്കഴുകുകം
കൊത്തിവലിയ്ക്കുന്നു ഞങ്ങംതന്നസ്ഥികം
വട്ടമിട്ടാർത്തു പറക്കുന്നു, കൂർത്തൊര—
ക്കൊക്കും വിടർത്തി,ക്കൊടും മലങ്കാക്കകം.
അട്ടഹസിപ്പൂ ഭയങ്കരമായി,ടി—
വെട്ടിടും മട്ടിൽ, ചുടലപ്പിശാചികം!
ഞെട്ടിത്തെറിക്കുമാറെ,പ്പോഴും ഞങ്ങംതൻ
ചുറ്റും നടക്കുന്നു കങ്കാളകേളികം!
സംഗ്രാമഭൂവിലോ, കഷ്ട,മണഞ്ഞു നീ
ഞങ്ങളെക്കാണാൻ, സമാധാനദേവതേ?
എല്ലാം കഴിഞ്ഞു; നശിച്ചു സകലതും
കല്യാണദായിനീ, യാതൊന്നുമില്ലിനി.
നീ വന്നു ഞങ്ങളെപ്പുൽകൂ, നിരുപമേ,
നീറാതെ വേഗം മരിയ്ക്കട്ടെ ഞങ്ങളും !
ഭൂതകാലത്തിന്റെ പർണ്ണാശ്രമത്തിൽനി,
ന്നേതുത്സവത്തെ ക്കൊതിച്ചു നീയെത്തിയോ,

ആ മഹാക്ഷേമമൊരേടവും കാണാതെ
നീ മടങ്ങാനാണിടവന്നതെങ്കിലും,
ഇത്രയ്ക്കു ലോകം ദുഷിച്ചതായങ്ങു, ചെ—
ന്നെത്തി നീയാരോടുമോതരുതംബികേ !
വിശ്രമിയ്ക്കട്ടേ സമാധാനപൂർവ്വകം
വിശ്രുതനാമാരാം പിതാമഹനാമവർ!

നീതിതൻ പേരിൽ നടത്തപ്പെടുന്നൊരീ
വേതാളനൃത്തം നിലയ്ക്കില്ലൊരിയ്ക്കലും
രാഷ്ട്രതന്ത്രം തമ്മിൽ നടത്തപ്പെടുന്നൊരീ—
കൂട്ടക്കൊലകളൊടുങ്ങില്ലൊരിയ്ക്കലും
'മുന്നോടുനോക്കി'യാം ശാസ്ത്രം ചൊരിയുമീ-
ച്ചെന്നിണച്ചോലകം വറ്റില്ലൊരിയ്ക്കലും.
ലോകത്തെയൊന്നാകെ മാറോടുചേർത്തണ—
ച്ചേകയോഗത്തിലിണക്കാൻ കൊതിപ്പു നീ.
ആ വേളയിൽത്തന്നെ രാഷ്ട്രതന്ത്രങ്ങളോരോന്നു—
മാവോളമാർജ്ജിപ്പു യുദ്ധസാമഗ്രികം.
മർത്ത്യൻ, സമാധാനദേവതേ, നിന്റെ പേർ
യുദ്ധപ്പിശാചാക്കി മാറ്റിയെന്നേയ്ക്കുമായ്,
ഇഞ്ചെഴും ഘോരവിഷവായുവേല്ക്കാതെ
മംഗളദർശനേ, വേഗം മടങ്ങു നീ !

ഏകാധിപത്യം ചിറകെട്ടിനിർത്തിലും
ലോകമഹാവിപ്ലവാബ്ധിയടങ്ങുമോ
കുഷ്ഠുദനിയമച്ചിലന്തിനൂൽക്കെട്ടിനാൽ
മർത്ത്യഹൃദയം കുതിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുമോ?
നിഷ്ഫലവിഭ്രമം, നിഷ്ഫലവ്യാമോഹ-
മിപ്രയത്നം ! ഹാ, നടക്കട്ടെ വിപ്ലവം !
എന്നാൽ, മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെത്തിന്നുമി-

ട്ടുർന്നയം—യുദ്ധം—മൃഗത്വം—പുലരിലോ!

ഇല്ല, ഫലമില്ല; മർത്ത്യരെന്നാകിലും
തല്പാതിരിക്കില്ല തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിൽ.
വെന്നിക്കൊടികൾക്കു വർണം പിടിയ്ക്കുവാൻ
ചെന്നിണമെന്നും കുറിക്കൂട്ടു കൂട്ടണം,
ശക്തികൾ മേന്മേൽ മുളയ്ക്കുവാൻ, മണ്ണിലീ
രക്തച്ചൊരിച്ചിൽ വളം കുറെച്ചേർക്കണം,
മേലോട്ടുപൊങ്ങാനൊരുത്ത,നപരന്റെ
തോളിലൊന്നൂന്നിച്ചവുട്ടിക്കുതിക്കണം!
ഇന്നത്തെലോകഗതിയിതാ,ണംബികേ,
നിന്നതുകൊണ്ടു ഫലമില്ലിവിടെ നീ!
ഭൂതകാലത്തിന്റെ പർണാശ്രമത്തിലേ-
യ്ക്കേതും മടിയ്ക്കാതെ പോകൂ തിരിച്ചിനി.

ആദിത്യാരാധന

പൂതമാം ചൈതന്യത്തിൻ പൊൻവിളക്കുമായെത്തും
ശ്രീതാവും നവജീവദാതാവേ, സവിതാവേ!
അന്ധകാരത്തിങ്കൽനിന്നുണരും മായാലോകം
നിൻതിരുമുമ്പിൽ കൂപ്പുകൈയുമായ് നില്പൂ മൂകം.
കർമ്മസാക്ഷിയാം സ്വാമിൻ,ഭഗവൻ, ഭവൽസ്പർശം
ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിനു പുത്തൻ പുളകോൽഗമം ചേർപ്പൂ!
തുച്ഛമാം തൃണംപോലും മുത്തണിത്തല പൊക്കി-
സ്സ്വച്ഛന്ദം, ദിവസ്പതേ, നോക്കിനില്ക്കുന്നൂ
നിന്നെ!

മലയും കുന്നും കാടുംനിന്നിൽനിന്നുതിരുന്ന
മഹനീയാംശുക്കൾതൻ ഹേമകോടീരം ചൂടി,
ദൂരത്തു ദൂരത്തനാദ്യന്തമാ,യമേയമായ്-
ത്താരകാപഥത്തിനെയുമ്മവെച്ചതാ നില്പൂ!
മറുഭാഗത്തോ, മഹാസാഗരം ഗംഭീരം നിൻ-
മഹിമാ,വോളംതല്ലിത്തല്ലിനിന്നുദ്ഘോഷിപ്പൂ !
ജീവികൾ സമസ്തം നിൻവെളിച്ചം കുടിച്ചാ,ത്മ-
ശ്രിവിലാസത്താൽ നീന്നെക്കീർത്തിപ്പൂ പേർത്തും
പേർത്തും

ജീവനും വെളിച്ചവും ശാന്തിയുമല്ലാതില്ല
ദേവ, നിൻസമാഗമമംഗളരംഗത്തിങ്കൽ !
മരണത്തണുപ്പിൻെറ മാറാലയെല്ലാം മാററി
മഹിതജ്യോതിസ്സേ, നീ ജീവിതം നീട്ടിക്കാട്ടി!
ചിറകറെറങ്ങോ വീണുപോയതാമിരുട്ടിൻെറ
ചിതയിൽത്തൂമഞ്ഞിനാൽക്കണ്ണുനീർക്കണം വീഴ്ത്തി,
നില്ക്കയാണാത്താദരം നിൻമുമ്പിൽ, പ്രണാമത്തിൻ
നിസ്തുലോപഹാരവുമേന്തിക്കൊണ്ടഷ്ടാശകൾ!

ശാശ്വതവിശ്വപ്രഭാസാരമേ, നിന്നാൽ സുഖ-
ശാദ്വലസമൃദ്ധമാണെന്നുമീ മരുഭൂമി !
പച്ചനീരാളം പുതപ്പിച്ചു, നീ വരളുന്ന
നെൽച്ചെടിപ്പാടങ്ങൾതൻ നഗ്നത മറയ്ക്കുന്നു.
മുകിൽ മാലയാൽ നീലമേലാപ്പു കെട്ടിത്തൂക്കി
മുകളിൽ വർഷത്തിന്റെ പന്തൽ നീയൊരുക്കുന്നു.
ഹേമന്തത്തിനെക്കൊണ്ടു ചന്ദനക്കുളിർമയും
പൂമയവസന്തത്താൽ സുഷമാസമൃദ്ധിയും
ശിശിരത്തിനെക്കൊണ്ടു പുളകപ്പൂമാലയും
നിശയെക്കൊണ്ടു നിത്യമാനന്ദസുഷുപ്തിയും
ഗ്രീഷ്മത്താൽ പ്രതാപവും ശക്തിയും ജഗത്തിന്നു
ഭീഷ്മതേജസ്സേ, ഭവാൻ സദയം ദാനം ചെയ്വൂ !
വിഗതാലസം തേജോഗോളങ്ങളെല്ലാം കാത്തു
ഭഗവൻ, ഭവാൻ മേൻമേൽ വിജയിച്ചരുളുന്നു.
അവിടുന്നുണർവ്വിന്റെ കോവിലിൽ, ഞങ്ങൾക്കെല്ലാ—
മവിരാമോൻമേഷത്തിൻ നിർവൃതി കൊളുത്തുന്നു
ഉറങ്ങില്ലു,റങ്ങില്ല ഞങ്ങളിന്നിയും; മുന്നോ-
ട്ടൊരുങ്ങിയിറങ്ങുകയായിതാ, വീണ്ടും ഞങ്ങൾ!
അകലെപ്പുരോഗതി, ഞങ്ങളെച്ചിരിച്ചും കൊ—
ണ്ടരികത്തേയ്ക്കു മാടിവിളിപ്പൂ വീണ്ടുംവീണ്ടും!
ഇത്ര നേരവും ഞങ്ങളിരുളി,ലാലസ്യത്തിൻ
നിദ്രയിൽ, സ്വപ്നംകണ്ടു കിടന്നൂ ഗതബോധം !
അഭിനൂതനമാമീയുണർവിൽ, പ്രവൃത്തിതൻ
പ്രഭയിൽ, ചിറകുറ ചിന്തതൻ വികാസത്തിൽ
വിദ്യുതാംശുക്കൾപോലെ, മേല്പ്പോട്ടുമേലുൽ
ക്കർഷത്തിൻ
വിസ്തൃതവിഹായസ്സിൽ വിഹരിയ്ക്കട്ടേ ഞങ്ങൾ !
നിദ്രയുമാലസ്യവുമിരുളും നശിപ്പിച്ച
ഭദ്രദീപമേ, ദിവ്യചൈതന്യസ്വരൂപമേ,
സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സാക്ഷാൽ നേതാവേ,
സവിതാവേ,
ശ്രീതാവും നവജീവദാതാവേ, നമസ്ക്കാരം !

രാഗഭിക്ഷുണി

കോമളാകൃതേ, സന്തതം ഹാ, ഭവൽ-
പ്രേമലേശം കൊതിച്ചു കൊതിച്ചിദം
അല്പഭാഗ്യ ഞാനെത്രയോ കാലമായ്-
ത്തപ്തബാഷ്പം പൊഴിക്കുന്നു നിഷ്ഫലം
മൽപ്രതീക്ഷകളൊക്കെയുമൊന്നുപോൽ-
സ്വപ്നമാത്രമായ്ത്തീരുന്നു കേവലം.
മാത്രതോറും വികാരശതങ്ങളെൻ
മാറൊലികളിളകി മന്മാനസം
ഘോരഘോരനിശിതനിരാശയിൽ
നീറിനീറി ദ്രവിയ്ക്കയാണിപ്പൊഴും !
ദേവ, നിൻമദനോപമവിഗ്രഹം
ഭാവനയിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചനാരതം
ധ്യാനലോല ഞാൻ പൂജിപ്പൂ നിത്യ,മെൻ-
പ്രാണഗൽഗദപുഷ്പാഞ്ജലികളാൽ !
സ്പന്ദനങ്ങളെസ്സാക്ഷിനിർത്തി, സ്സദാ
മന്ദിയാതെ ഞാൻ ചെയ്യുമാരാധനം
ആരറിയുവാനാ,രാദരിക്കുവാ,-
നാരതിലൊന്നനുതപിച്ചീടുവാൻ?
ഇല്ല, മേലിലും മേല്ക്കുമേൽ ഞാനിദ-
മല്ലലിൽത്തന്നെ വീണടിഞ്ഞീടണം !
ഉൽക്കടപ്രണയോദ്വേഗസീമയിൽ

മൽക്കരമ്പൊട്ടി ഞാൻ മരിച്ചീടണം!
ഇല്ല മറെറാരുപായവുമൂഴിയിൽ
വല്ലമട്ടുമീ വിഭ്രമം നിലയ്ക്കുവാൻ!

* * *

മോഹനാകൃതേ, നിൻപടിവാതിലിൽ
സ്നേഹഭിക്ഷയിരന്നുകൊണ്ടിങ്ങനെ
കാത്തുനിന്നിടാമെത്രനാളെങ്കിലും
കാൽക്ഷണം നീ കടാക്ഷിക്കുമെങ്കിൽ, ഞാൻ!
എന്നുമെന്നും വൃഥാപവാദങ്ങളാ-
ലെന്നെ ലോകം പരിഹസിച്ചീടിലും
പാരമീർഷ്യതൻ പാഴ്ചരലക്കല്ലുകൊ-
ണ്ടാരിവാരിയെൻ നേർക്കെറിഞ്ഞീടിലും
ഹന്ത, മജ്ജഡം മണ്ണടിവോളവു-
മെന്തുതാനാട്ടെ, പിൻമടങ്ങില്ല ഞാൻ

* * *

ഒന്നുവന്നൊരു ചുംബനമെങ്കിലും
തന്നുപോകുമാറാകൃഷ്ടനാക്കുവാൻ
ശക്തിയില്ലെങ്കിലെ, ന്തിനീ വൈദ്യുത-
ശക്തി സൂക്ഷിച്ചിടും കടക്കണ്ണുകൊ-
ണ്ടങ്കമെയ്യതൊന്നോമനിക്കായ്കിലി-
ന്നെൻകരങ്ങളിലെന്തിനിക്കങ്കണം?
ആ മനോഹരനാസ്വദിക്കായ്കിലോ
ഭൂമിയിലെനിക്കെന്തിനീ യൗവനം?
ക്ഷിപ്തസൗരഭസമ്പന്നയായിടു-
മെത്ര മോഹന സൂനമാണെങ്കിലും
എന്തൊരു ഫല,മാമത്ത ഭൃംഗകം
പിൻതിരിഞ്ഞൊന്നു നോക്കാതെ പോവുകിൽ?

മിന്നിടേണം സതതമെന്നാല,തിൻ
ഭംഗി വർണ്ണിച്ചു പാടണം കോകിലം.
ചാരെ നിന്നൊരാളാസ്വദിച്ചീടിലേ
ചാരുതയൊരു ചാരിമയായിടൂ.
അംഗജോപമനാദരിക്കായ്കി,ലീ—
യംഗവിഭ്രമകാന്തിയെന്തിനു മേ!

* * *

ഇജ്ജഗത്തിലെൻസർവ്വസർവ്വസ്വമേ
ലജ്ജയില്ലാതെ മേലിലുമീവിധം
ഞാനിരിക്കും ഭവാനിൽനിന്നാ,ലസൽ—
പ്രേമപീയൂഷബിന്ദുവൊന്നെപ്പോഴും!
എന്നവസാനഗൽഗദംകൂടിയ—
പ്പുണ്യചിന്തതൻ പൊന്നുറവായിടും.
നിർവൃതിയിലേയ്ക്കെന്നാത്മസൗരഭം
നിന്നെയോർത്തോർത്തുറഞ്ഞൊഴുകീടണം.

വല്ല നാളുമിതുവഴി പോവുകിൽ
തെല്ലുനേരമൊന്നിങ്ങോട്ടു കേറിയാൽ
എന്തുചേതംവരു?, മതെൻജീവനൊ—
രെന്തുനിർവ്വാണമായിരിക്കും വിഭോ?
ഇന്നൊരു നോക്കു കാണുവാൻകൂടിയും
മന്ദഭാഗ്യയെനിക്കില്ലനുഗ്രഹം.
വീണടിയണമെന്നും നിരാശയിൽ
ഞാനു,മെൻ ചില സങ്കൽപ്പസൗഖ്യവും!
സർവ്വനേരവും കേട്ടു ഞെട്ടുന്നു ഞാൻ
ദുർവ്വിധിതൻ ഗഭീരമേഘാരവം
ഹാ, തിരശ്ശീല വീണു, തീർന്നെങ്കിലൊ-
ന്നീ ദുരന്തമാം ജീവിതനാടകം!

പട്ടടത്തീ പടർന്നെരിയുമ്പോഴും
മജ്ജഡമൊന്നു കോരിത്തരിക്കണം !
ജന്മജന്മാന്തരങ്ങളിൽക്കൂടിയീ--
ക്കർമ്മബന്ധങ്ങൾ മൊട്ടിട്ടുനിലയ്ക്കണം !
മൃത്യുകൊണ്ടീ മധുരരാഗാമൃതം
പത്തിരട്ടി മധുരീകരിക്കണം !
രാഗവും പ്രതിരാഗവും ഭൂമിയീ--
ലേകതാളം ചവിട്ടില്ലൊരിക്കലും.
ആകയാൽ ഞാൻ വരുന്നതെല്ലാം, സ്വയ-
മായവണ്ണം സഹിക്കുവാൻ നോക്കുവൻ !
മോഹനം തവ സങ്കല്പവിഗ്രഹം
ധ്യാനം ചെയ്യുമെൻമിഴിനീരിൽ ഞാൻ.
കേണുകേണു കൊതിച്ചു കൊതിച്ചിടം
വാണിടും ഞാൻ ഭവദാഗമോത്സവം
കാണിയും ഞാൻ മുടക്കില്ലൊരിക്കലും
പ്രാണനാഥ, മൽപ്രേമസങ്കീർത്തനം !
ജ്ഞാനബല മൃദുലഹൃദയ, മൽ--
പ്രാണവാഞ്ഛിതം പാഴിലായ്ത്തീരുമോ?

* * *

എന്നിലുള്ളൊരെന്നാശാംകുരങ്ങൊന്നുപോൽ
മിന്നിമിന്നിത്തെളിയുന്നു താരകം.
അങ്ങതാ, രാഗപീയൂഷമെന്നപോൽ-
ച്ചന്ദ്രലേഖ പൊഴിപ്പൂ മന്ദസ്മിതം.
ഹാ, മനോജ്ഞലതാനികുഞ്ജങ്ങളിൽ
പ്രേമഗാനം പകരുന്നു രാക്കുയിൽ.
സർവ്വവും ഭദ്രമെന്നു മജ്ജീവിത--
സർവ്വമേ,നീയുമെന്നടുത്തെത്തുകിൽ !

സൗന്ദര്യപൂജ

മുല്ലകൊം പൂക്കലാൽ സാരിയുലച്ചുല—
ച്ചുല്ലസൽസുസ്മിതേ, നീയണഞ്ഞു.
അല്ലല്ല, വിൺനീലച്ചില്ലിലാ, വെൺമേഘല—
ത്തെല്ലി,ലലിഞ്ഞയേ നീ മറഞ്ഞു !
ഒറ്റയ്ക്കൊരൊറ്റ നിമേഷമേ, കഷ്ടമേ,
പറ്റിയതുള്ളു നിൻ ദർശനം മേ !
എന്നിട്ടും, നിന്നെ നീയായല്ല കണ്ടതെൻ
മുന്നിൽ ഞാൻ—നിൻനിഴലായിരുന്നു !

പൈങ്കിളിപ്പാട്ടിലെ,ൻചുറ്റിലും, നിൻകഴൽ-
ത്തങ്കച്ചിലമ്പൊലി സംക്രമിയ്ക്കെ,
ഉജ്ജ്വലേ, നിന്നാഗമോത്സവോൽക്കണ്ഠയാ-
ലുദ്വേലിതോൽക്കളസ്പന്ദനായ് ഞാൻ !
ചുറ്റുമുഴറിയെൻ ചഞ്ചലദൃഷ്ടിക—
ളൊറ്റ നോക്കൊന്നു നിൻമൂർത്തി കാണ്മാൻ !
അസ്വീകൃതാകൃതയായ് നില്പതെന്തയേ,
മൽസ്വപ്നമേഖലയ്ക്കപ്പുറം നീ?

പ്രത്യഹമെത്തിച്ചു നിൻനെടുവീർപ്പുകൊം
പ്രത്യൂഷസ്സൂനങ്ങളെന്നരികിൽ
നിശ്ശബ്ദമോതി നിൻസന്ദേശവാക്യങ്ങൊം
നിസ്തുലതാരകൊം നീലവിണ്ണിൽ.

നീ മാത്രമെന്നിട്ടും, നീയായിട്ടെത്തീലെൻ—
നീറും മനസ്സിലമൃതൊഴുക്കാൻ !
എങ്കിലും, നിൻമഹാ സാന്നിദ്ധ്യസായൂജ്യം
സങ്കല്പം സ്വായത്തമാക്കിയെന്നിൽ !

* * *

ഭാവനയ്ക്കുണ്ടതിൻ സ്വന്തമായിട്ടൊരു
ഭാഷയും ഭാസുരശൈലികളും
അപമേയാനഘസൗന്ദര്യചിത്രണ—
മപാപ്യമാണിന്നവയ്ക്കുപോലും !

യുക്തിതൻ, ബുദ്ധിതൻ, വാസ്തവികതമ-
ല്ലുത്തേജിതമാം വികാരസത്യം,
വസ്തുസ്ഥിതികളം തന്നർത്ഥവലയത്തി-
ലെത്തിനിൽക്കാത്തൊരുച്ചഭൃംഖലത്വം
ഉണ്ടതിൻ വ്യാപാരയാനത്തി,ലായതു
കണ്ടിടാൻ കണ്ണുകളം വേറെ വേണം.
യുക്തി മണലാൽ കയറു പിരിയ്ക്കുവാൻ,
ബുദ്ധി വൻപാറ പിഴിഞ്ഞെടുക്കാൻ,
വൈഭവഗർവ്വത്തിൽ യത്നിച്ചു യത്നിച്ചു
വയ്യെന്നൊടുവിൽ പകച്ചുനിൽക്കെ,
ദൂരത്തധിക്ഷിപ്തമായ് മുഖം താഴ്ത്തിനി—
ന്നാരാൽക്കരയും വികാരമെത്തി
ഇല്ലായ്മയിങ്കൽനിന്നായിരമായിരം
സ്വർല്ലോകരംഗങ്ങളാരചിപ്പൂ !
എന്തിലും മീതെയാമങ്ങോട്ടുയരുവാൻ
ചിന്തകളംക്കൊക്കെ ചിറകുവേണം !

സത്യസൗന്ദര്യമേ, നിൻഭക്തദാസൻ ഞാൻ
യുക്തിതൻ ദൃഷ്ടിയിൽ ഭ്രാന്തനായി,
നിത്യപ്രകാശമേ, നിന്നിലലികയാൽ—
ബുദ്ധിതൻ ദൃഷ്ടിയിൽ ഭ്രാന്തനായ് ഞാൻ !
കല്പിറിയുന്നു വിളർത്ത പരിഹാസ-
പ്പൊള്ളച്ചിരികൊണ്ടെൻ പേക്കൂത്തുകൊണ്ട് !
ഭ്രാന്തൻ ഞാൻ, ഭ്രാന്തൻ ഞാൻ, ഹന്ത സൗന്ദര്യമേ
താന്തനാമെന്നെ നീ ഭ്രാന്തനാക്കി !
എങ്കിലും, നീയെനിയ്ക്കേകുമിബ്ഭ്രാന്തിനാ-
ലെൻകരം കോരുമയിർക്കൊണ്ടുവിതെന്നും.

* * *

ഈ നിർവൃതിക്കൊള്ളലുൻമാദമാണെങ്കിൽ
ഞാനെന്നുമുൻമാദിയായിടാവൂ !!

ഒന്ന്

കുളിരിളകുമാലോലവായുവേറന്തിയിൽ
'കുസുമ'യൊരുമിച്ചു ഞാൻ വാണിതാ വാടിയിൽ
അതിമധുരമാ രംഗമിന്നുമോർക്കുമ്പോഴും
പരിമൃദുലമാനസം നീറുന്നു മാമകം.

കുസുമിതലതാളിയാലാവൃതാരമ്യയായ്-
ക്കുതുകദസുഗന്ധിയായ്ത്തീർന്നൊരപ്പൂവനം
ചരമരവികിരണഗണകനകയമയകാന്തിയിൽ-
ക്കരംകവരുമലസതയൊടാറാടിനിൽക്കവേ,
അവിടെയൊരു വെൺക്കുളിർക്കല്ലിലിരുന്നിത--
ന്നവശിതഹൃദന്തരായ് ഞങ്ങളിരുവരും.
പരിണതശുഭാനുരാഗത്തിൽപ്പൊതിഞ്ഞതാം
പലപല രഹസ്യങ്ങൾ കൈമാറിയങ്ങനെ,
സമയശുകി ദൂരെപ്പറന്നുചെല്ലുംവരെ--
സ്സസുഖമവിടെത്തന്നെ മേവിനാർ ഞങ്ങളും.

അരുണനകലെപ്പോയ്മറഞ്ഞു; വെൺപൂനിലാ-
വമലരുചി വീശിപ്പരന്നിതെല്ലാടവും
അകലെയൊരു രാപ്പാടിയേകാന്തശാന്തമാ--
മതിസുഖദഗാനം പകർന്നൂ മധുരമായ്.

സരസതരസല്ലാപലോലയായേവമെ-
ന്നരികിൽ വിലസീടുമാ ലാവണ്യരശ്മിയെ
കരിനിഴലിൽ മൂടുവാൻ--അയ്യോ, നടുങ്ങി ഞാൻ
കരളം പതറി,യെങ്ങെൻമനുഷ്യത്വമെങ്ങുപോയ്?

* * *

രണ്ട്

അകലെ,യത, നിങ്ങൾക്കു കാണാം, വിശുദ്ധയാ-
മവളമരുമസ്ഥിമാടം—മഹാഭീകരം !
അരുതരുതു കാണുവാൻ, ഹാ കഷ്ടമിന്നെനി-
യ്ക്കവിടെയെരിയുന്നൊരാസ്സ്വർണദീപാങ്കുരം.

ഉരുകിടുക്കയല്ലിയക്കല്ലറയ്ക്കുള്ളിലി-
ന്നൊരു പരമനിർമ്മലപ്രേമമാർദ്രമാനസം?

മതി, കനകദീപമേ, നീ പഴിക്കായ്കിദം-
മലിനതരമായൊരെൻ സന്തപ്തജീവിതം !
ഇതിനൊരുപശാന്തി മറെറന്താണ,നുശയ-
ച്ചിതയിൽ മമ ചിത്തം ദഹിപ്പിപ്പതെന്നിയേ?
എവിടെ മമ പാഥകം മൂടിവെയ്ക്കേണ്ടു ഞാ-
ന,വനിയഭയം തരുന്നില്ലൊരു ദിക്കിലും;

* * *

അയി കനകദീപികേ, ചഞ്ചലജ്വാലയാൽ
സ്വയമരികിലേയ്ക്കെന്നെ നീ വിളിയ്ക്കുന്നുവോ?
ശരി;വരികയായിതാ, നിന്നടുത്തേയ്ക്കു ഞാ-
നൊരു നിമിഷമെന്നെ നീ കാത്തുനിലയ്ക്കേണമേ !

ശ്മശാനത്തിൽ

കരയുവാൻവേണ്ടിയല്ലിന്നു വന്നതെൻ-
രവകുടീരമേ, നിന്നരികത്തു ഞാൻ.
അയി നിരഘ, നിന്നാനനദർശന-
മസുഖദായകമല്ലെനിയ്ക്കല്പവും!
മഹിതശാന്തിതൻ കേന്ദ്രമല്ലല്ലി നീ!
മധുരസംഗീതസങ്കേതമല്ലി നീ!
തവ പരിസരസാഹചര്യം തരും
തകരുമെൻ ജീവനാശ്വാസ ചുംബനം.
ഉപഹൃതോല്ലാസ, നീയുമൊന്നിച്ചിരു-
ന്നുലകിലേയ്ക്കൊന്നു കണ്ണയയ്ക്കട്ടെ ഞാൻ!

* * *

കൃഷ്ണികജീവിതം സഞ്ജനിപ്പിച്ചിടും
മണിമുഴക്കമതാ, കേഴുപ്പുമോഹനം!
ഒരു ചലന,മൊരാലോലശിഞ്ജിതം
പര,മൊരു വെറും മൗനം—നിരാശകം!
സുലളിതോജ്ജ്വലമാമൊരു മായിക-
ചലനചിത്രപദർശനദർശനം!
അതിനെയെന്തിനനഘമെന്നോതണം?
അതിനെ ഞാനെന്തിനാദരിച്ചീടണം?

നവവികാരങ്ങൾ ചൂടുചേർത്തീടുമാ
യുവത, കഷ്ടം, വിളറിത്തണുത്തുപോം;
സ്ഫുടരുചിയണിച്ചെമ്പനിനീരലർ-
തുടുകവിളുകൾ ചുക്കിച്ചുളുങ്ങിടും;
പ്രിയസഖാക്കൾ പിരിയും; മനോഹര-
പ്രണയസൗഹൃദരംഗങ്ങൾ മാഞ്ഞുപോം;
കനകനാണയശിഞ്ജിതസഞ്ചയം
കവനവിഞ്ജാനഗാനസമുച്ചയം
സകല,മെല്ലാം, സമസ്തവും—ദൈവമേ,
സഹിയുവാനരു—തയ്യോ, മറഞ്ഞിടും !
മഴ, വെയിൽ, മഞ്ഞു,വന്നിടും, പോയിടും;
മലർ വിരിയും, കൊഴിയും നിരന്തരം.
ഇതിനഖിലം നീ സാക്ഷിയാണെ,ങ്കിലും
ഇതിലൊരുത്തരവാദിയല്ലൊന്നിലും !
നിരഘ,നിഷ്പക്ഷമെന്തിലും നിൻനില-
യ്ക്കൊരു ലവാന്തരമേശില്ലൊരിയ്ക്കലും !

അലയിളക്കുന്നൊരേതഭിമാനവു,-
മലറിയോടുന്നൊരേതഹങ്കാരവും,
തവ മുഖമൊന്നു കാണുകിലക്ഷണ-
മവനമിയ്ക്കുകയാണി,തെന്തദ്ഭുതം !
ഇതിനി,ടുങ്ങിയ നിന്നക,ത്തിത്രമേൽ-
പ്പതിയിരിപ്പതേതദ്ഭുതവിക്രമം?
ഭുവനജന്യമാം സാർവ്വഭൗമത്വമെൻ-
ശവകുടീരമേ, നിൻറെ പര്യായമോ?
തവ ഭരണവിധേയമായൂഴിയി-
ലുയരുവതെന്തു മാസ്മരവൈഭവം?
തണുത്തണുത്ത നിന്നങ്കതലത്തിലെ-
ത്തണലുതന്നെയോ നിത്യനിദ്രാസ്പദം?

പുരുകദനവിമോചനാലംബമേ,
പുളകവല്ലിതൻ പൊന്നാലവാലമേ
പരമപാവനലോകൈകശാന്തിത-
ന്നുറവൊഴുക്കു നിന്നുള്ളിൽനിന്നല്ലയോ?

അവിടമല്ലല്ലി കർമ്മബന്ധങ്ങൾതൻ
ചുമടിറക്കുന്ന വിശ്രമത്താവളം?
അവിടമല്ലല്ലി ജീവിതം പൂർണ്ണത—
യ്ക്കടിപെടുന്നതാമാനന്ദമണ്ഡപം?
അവിടമല്ലല്ലി ജന്മാന്തരങ്ങൾ വ-
ന്നഭയമാളുന്ന പുണ്യദേവാലയം?
അവിടമല്ലല്ലിയാത്മസൗഗന്ധിക-
മവിരളാഭം വിരിയും നികുഞ്ജകം?
അതിനുടമ വഹിയ്ക്കും നിനക്കിതാ,
ഹൃദയപൂർവ്വമെൻ കൂപ്പുകൈമൊട്ടുകൾ!

തകർന്ന മുരളി

(ആത്മസുഹൃത്തായ ശ്രീ. ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻ പിള്ളയുടെ ആത്മഹത്യയെ ആസ്പദമാക്കി എഴുതിയ ഒരു ലഘു വിലാപകാവ്യം.)

നീലക്കുയിലേ നിരാശയാൽ നിൻ-
നീറും മനസ്സുമായ് നീ മറഞ്ഞൂ.
കേഴ്ക്കുകയില്ലിനിമേലിൽ നിന്റെ
നേർത്തുനേർത്തുള്ള കളകളങ്ങൾ.
ഇന്നോളമീ മലർത്തോപ്പിൽ നമ്മ—
ളൊന്നിച്ചുചേർന്നു പറന്നുപാടി.
ഇന്നേവമെന്നെത്തനിച്ചു വിട്ടി-
ട്ടെങ്ങു നീ,യയ്യോ പറഞ്ഞൊളിച്ചു?
ഓമനപ്പിഞ്ചിളം പൂങ്കുയിലേ,
നീ മമ പ്രാണനും പ്രാണനല്ലേ?
എന്നിട്ടു,മെന്നിട്ടു മീവിധം നീ-
യെന്നെയെന്നേയ്ക്കും വെടിഞ്ഞുവല്ലോ!

ഞാനിനി വേദനാമഗ്നമാമെൻ-
പ്രാണരഹസ്യങ്ങളാരൊടോതും?
ഏതൊന്നിൻ സാന്ത്വനധാരയിലെൻ-
ചേതനാമൂർച്ഛകം മേലിൽ മുങ്ങും?
എന്തിന്റെ സൗഹൃദച്ചില്ലയിലെൻ-

ചിന്തകരം ചെന്നിനിക്കൂടുകൂട്ടും?
നൊന്തുനൊന്തയ്യോ, കഴിയണം ഞാൻ
ഹന്ത, നീയില്ല വരില്ല മേലിൽ.

ഒക്കെയും തീർന്നു, നീയസ്തമിച്ചു.
ദിക്കുകളെട്ടുമിരുണ്ടുകെട്ടു.
സർവ്വാനുഭൂതിയുമൊന്നുപോലി-
ട്ടുർവ്വിധിത്തല്ലിൽ വെറുങ്ങലിച്ചു.
മുന്നിൽത്തണുത്തൊരീ മൂടൽമഞ്ഞും
കണ്ണീരും മാത്രമേ ബാക്കിയുള്ളു.
പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടിത്തിരുവി-
ലൊറെയ്ക്കിതാ, ഞാനിരുട്ടിൽ നില്പൂ.
അയ്യയ്യോ, മൂർച്ഛിച്ചു വീണുപോം ഞാൻ
വയ്യ,വയ്യെ,ങ്ങു നീ സൗഹൃദമേ?

ചിന്തിച്ചിരിയ്ക്കാതരഞൊടികൊ--
ണ്ടെന്തിനിത്തീക്കടൽ പൊട്ടിവീണു?
ഉജ്ജ്വലസ്വപ്നമേ, നിൻവിയോഗം
മച്ചേതനയ്ക്കൊരു വജ്രപാതം.
അളളിപ്പിടിയ്ക്കുകയാണതിന്റെ
മുളളുകളെന്നാത്മനാളികയെ.
കീറീമുറിഞ്ഞതു മാത്രതോറും
ചോരവാർക്കുന്നതിലല്ല ഖേദം
മുന്നേപ്പോൽക്കൃഷ്ടമീ മന്നിടത്തി--
ലൊന്നിനി നിൻമുഖം കാണാൻപോലും
ദുസ്സാധമാണെന്ന ചിന്തമാത്രം
ദുസ്സഹമാണെനിയ്ക്കെന്തു ചെയ്യും?
അത്രമാത്രം നാമടുത്തുപോയീ
അത്രനാമൊന്നായിച്ചേർന്നുപോയീ!

തമ്മിലറിയാതില്ലിത്രനാളും
നമ്മിലൊരൊറ്റരഹസ്യംപോലും.
നമ്മളൊരുമിച്ചു കൂട്ടുകൂടി;
നമ്മളൊരുമിച്ചു പാട്ടുപാടി.
ഇത്രയും കാലം നാം രണ്ടുപേരു—
മൊറ്റമരത്തിൽ തളിർത്ത കൊമ്പിൽ
അന്യോന്യമോമൽച്ചിറകിണക-
ളൊന്നിച്ചു മേനി പൊതിഞ്ഞുരുമ്മി,
സസ്പൃഹം പ്രേമകഥകളോതി
സ്വപ്നവും കണ്ടു കഴിച്ചുകൂട്ടി.
ഇന്നു നീയയ്യോ, ചിറകൊടിഞ്ഞു
മണ്ണിലെന്നേയ്ക്കുമായ് വീണടിഞ്ഞു.
നിന്നോടൊരുമിച്ചു മൂകമായ് നിൻ—
വെണ്ണീറടിഞ്ഞ് രഹസ്യമെല്ലാം
നന്നായറികയാൽ നിൻയഥാർത്ഥ-
വർണ്ണം തികച്ചും ഞാനാദരിപ്പൂ
മറേറാരോ കൂട്ടുകാരെത്ര നിന്നെ—
ക്കുറ്റംപറകിലുമിന്നുമെന്നും
മാനവരത്നമേ, നിൻെറ മുമ്പിൽ
ഞാനൊരാരാധകനായിരിയ്ക്കും !
എന്നാത്മപുഷ്പാഞ്ജലികൊണ്ടു
നിന്നെ ഞാൻ വാഴ്ത്തും മരിയ്ക്കുവോളം !

പ്രാണസർവ്വസ്വമേ നിന്നെയോർത്തു
കേണുകേണെന്നും കഴിയണോ ഞാൻ?
അന്ത്യമിമ്മട്ടിലാണെങ്കിൽ മന്നി—
ലെന്തിനായേവം നാം കൂട്ടിമുട്ടി?
നിർമ്മലസ്നേഹാർദ്രനീരദമേ,

നിൻമഴത്തുള്ളികളൊക്കെ വറ്റി!
മാമകജീവിതരംഗമേതോ
മായാമരീചിക മാത്രമായി.
ആകില്ലൊരിയ്ക്കലും നിന്നെയോർത്തു—
ള്ളാകുലചിന്തകൾ വിസ്മരിയ്ക്കാൻ!

താവകജീവിതം മന്നിലേതോ
ഭാവനപ്പൊൻകിനാവായിരുന്നു.
ഘോരനിരാശയതിൻ മുഖത്തി-
ലോരോ വടുക്കൾ ചമച്ചിരുന്നു.
ആദർശശുദ്ധിയിൽ മുക്കിമുക്കി
നീയതൊരുൽക്കൃഷ്ടസിദ്ധിയാക്കി.
എന്നിട്ടവസാനം മൃത്യുവിന്റെ
മുന്നിൽ നീ ചെന്നതു കാഴ്ചവെച്ചു-

നിശ്ചയമക്കാഴ്ച കണ്ടു നിന്ന
മൃത്യുവും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞിരിയ്ക്കും.
ആ മഹാജീവിതം മാഞ്ഞനേരം
ഭൂമിയും സ്തംഭിച്ചുപോയിരിയ്ക്കും;
വിണ്ണിലെത്താരകളൊക്കെയും ക-
ണ്ണൊന്നിച്ചിറുക്കിയടച്ചിരിയ്ക്കും.
അക്കാഴ്ച കാൺകെച്ചരാചരങ്ങ-
ളൊക്കെയും ഞെട്ടിത്തെറിച്ചിരിയ്ക്കും!
കായായിത്തീരാൻതുടങ്ങിയപ്പോൾ-
പ്പോയല്ലോ, പോയല്ലോ, പുഷ്പമേ, നീ!
'നാളത്തെ' യോമൽ 'പ്രഭാത'വുമായ്
നാകത്തിൽ നീ പോയൊളിച്ചുവല്ലോ!

നിന്ദ്യസമുദ്ഭോയനീതിമാത്രം
നിൻമനോവേദന കുറ്റമാക്കി.

പാരതന്ത്ര്യത്തിനകത്തതിന്റെ
പാരമ്യം കണ്ടു പകച്ചുപോയ് നീ.
നിർഭയമാനവനീതികൊ നിൻ-
ചിത്തം പിടിച്ചു ഞെരിച്ചുനോക്കി.
ശക്തനായ്ത്തീർന്നില്ല നീയതിനോ-
ടിത്തിരിപോലുമെതിർത്തു നില്ക്കാൻ
നീയാ വിധിയ്ക്കുടൻ കീഴടങ്ങി;
നീറും മനസ്സോടൊഴിഞ്ഞൊതുങ്ങി.
അകൃഷ്ടയജ്യോതിസ്സുണിഞ്ഞുവാനിൽ
നക്ഷത്രമായ് നീ ലസിയ്ക്ക മേലിൽ!
വിശ്വത്തിനാവുകയില്ല നിന്നെ
വിസ്മരിച്ചീടുവാൻ, വിസ്മയമേ!

ആദർശശുദ്ധിയിൽ നീ കിളർന്നു
ആദർശശുദ്ധിയിൽ നീ വളർന്നു.
ആദർശശുദ്ധിയിൽ നീ പൊലിഞ്ഞു.
ആദർശശുദ്ധിയിൽ നീ കരിഞ്ഞു.
എന്തെല്ലാ,മാരെല്ലാ,മോതിയാലും
പൊൻതാരമായി നീ മിന്നുമെന്നും!

നിഷ്ഠുരലോകമേ, നീയിനിയും
പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുവാനല്ല ഭാവം.
നിന്മനോവജ്രമെടുത്തു നീയ-
പ്പൊന്മരാളത്തിൻ കഴുത്തരിഞ്ഞു!
വിത്തപ്രഭാവമേ, നീയതിന്റെ
രക്തവുമൂറിക്കുടിച്ചു നിന്നു.
നിസ്സഹായത്വമേ, നീയതിനെ
നിത്യനിരാശയിൽത്തച്ചുകൊന്നു.

നാണയത്തുട്ടുകളെണ്ണിനോക്കി,
പ്രാണനെ പ്രാണനിൽനിന്നകറ്റി,
ത്രാസുമായ് നില്ക്കുന്നു മാനുഷത്വം
ഹാ, സമുദായമേ, നീയളക്കാൻ.
നന്മയും തിന്മയും വേർതിരിയ്ക്കാൻ
നിന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കെന്തുകാര്യം?
ആയിരം കൊല്ലം തപസ്സുചെയ്താ—
ലായത്തമാകാത്ത രത്നമല്ലേ
മിത്ഥ്യാഭിമാനിയാം നീയെടുത്താ
മൃത്യുവിലേയ്ക്കു വലിച്ചെറിഞ്ഞു?
എന്നിട്ടുമിപ്പൊഴും പല്ലിളിച്ചു-
നിന്നു നീ പിച്ചു പുലമ്പുകല്ലേ?
നിൻ നില കഷ്ടമിതെത്ര ഹാസ്യ,—
മെന്നു നീയൊന്നിനി നേരെയാകും?

ജീവസർവ്വസ്വമേ, നീ സുഖിയ്ക്കൂ
പാവനസ്വർഗ്ഗസിംഹാസനത്തിൽ.
ഇങ്ങനെതന്നെ കിടന്നുകൊള്ളൂ—
മെന്നുമീ നിന്ദ്യമലിനലോകം.
നിന്നാത്മശാന്തിയ്ക്കുവേണ്ടിമാത്ര-
മെന്നുമീത്തോഴൻ ഭജിച്ചുകൊള്ളാം.
വെൽക, നീ സൗഹൃദപ്പൊന്നലുക്കേ,
വെൽക, നീ വിണ്ണിൻ കെടാവിളക്കേ!

മിത്ഥ്യ

ആവശ്യമില്ലിപ്രപഞ്ചത്തിനാരെയും
നീ വിശ്വസിയ്ക്കായ്കിനിയുമാ മിത്ഥ്യയെ;
ചീറുന്ന പീരങ്കിയുണ്ടകൾക്കിന്നലെ
മാറു കാണിച്ചൊരാ വീരയോദ്ധാക്കളെ
ജൻമഭൂമാതിൻ ജയക്കൊടിക്കൂറകൾ
നന്മയിൽ മേൽക്കുമേൽച്ചായം പിടിയ്ക്കുവാൻ
നർമ്മാഭിലാഷങ്ങൾ മൊട്ടിട്ട ഹൃത്തിലെ-
ച്ചെന്നിണം തർപ്പിച്ച നിർമ്മലാത്മാക്കളെ,
ഒട്ടും കൃതജ്ഞത കൂടാതെ,യിന്നേയ്ക്കു
കഷ്ടം മറന്നുകഴിഞ്ഞു പടക്കളം !
വർഷമോർമ്മിപ്പീല വാസന്തകോകിലം
ഹർഷപുളകം വിതച്ച കളകളം.
ഇന്നലെച്ചെമ്പനീർപ്പൂച്ചെടിച്ചില്ലയിൽ
മിന്നിക്കിണുങ്ങി വിടർന്നൊരത്താരിനെ
ആയിരമിന്ദിന്ദിരങ്ങളെക്കൊണ്ടേടു—
ത്താനന്ദഗാനങ്ങൾ മൂളിച്ച പൂവിനെ
ഓർപ്പതില്ലിന്നുത്സവോൻമാദപൂർത്തിയിൽ
വീർപ്പിട്ടുനില്ക്കുന്നൊരുദ്യാനമണ്ഡലം !

വിശ്വം, പുതുതായ്പ്പുതുതായ് വരയ്ക്കലും,
വിസ്മൃതി, കൈനീട്ടി മാച്ചുകളയലും,
കാല,മൊഴിഞ്ഞിരുന്നീ വെറും മായിക-
ലീലനോക്കി സ്വയം പുഞ്ചിരിതൂകലും !
നീ വിഷാദിയ്ക്കുന്നതെന്തി,നഖിലവും
കേവലം സ്വപ്നം ! — വെറും വെറും വിഭ്രമം !

ആ ഗാനം

കവി :

സുന്ദരചിന്ത കൊരുത്തുതന്ന
മന്ദാരമാലയും ചാർത്തി, നിത്യം
നീ തനിച്ചിത്രനായം കാത്തുനിന്ന—
തേതിൻസമാഗമമായിരിന്നു?

ഹൃദയം :

കണ്ണീരിനാൽ ഞാൻ നനച്ചിരുന്നോ—
രെന്നാശ പൂത്ത വസന്തനാളിൽ
ഞാനറിയാതൊരു രശ്മിയെന്നെ
പ്രേമപുരസ്സരമുമ്മവെച്ചു
അന്നുമുതൽക്കെന്നിലെങ്ങുനിന്നോ
സംഗീതവുമൊന്നുറഞ്ഞുവന്നു.
എങ്കിലും. കാണാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല—
ത്തങ്കക്കിനാവിനെപ്പിന്നെ വീണ്ടും!
സ്വർഗ്ഗീയമാകുമിഗ്ഗാനമിന്നെൻ
ഗദ്ഗദംമൂലം തകർന്നുപോയി!

ലോകം :

അക്കോകിലത്തിന്റെ ദുഃഖഗാന—
മർത്ഥമിയലാത്തതായിരുന്നു;

ഈടാർന്നൊരുന്നതാദർശമൊന്നും
നേടാൻ കഴിഞ്ഞില്ലതിങ്കൽനിന്നും !

കാലം :

ആടലിൻ നേർത്ത മനോഹരമാം
മൂടുപടവുമിട്ടി,ത്ര നാളും
നിൻ മുന്നിലാ ലസൽപ്രേമഗാനം
നിന്നിട്ടു, മനഃപ്രപഞ്ചമേ, നീ
കണ്ടില്ല, കഷ്ടം,മതിൻ മിനുത്ത
ചുണ്ടിൽ വിരിഞ്ഞൊരാ മന്ദഹാസം!

നിഴൽ

പൊയ്പ്പോയ കാലങ്ങൾ മാമകജീവിത—
സ്വപ്നലതികതൻ പല്ലവങ്ങൾ;
എന്തെല്ലാം നിങ്ങൾ പറഞ്ഞാലു,മുണ്ടവ—
യ്ക്കെന്തോ വിശേഷവശീകരത്വം
അല്ലെങ്കി,ലെന്തിനാണെൻമനമങ്ങോട്ടു
ചെല്ലുന്നതെത്ര വിലക്കിയിട്ടും?

ഈടാർന്ന രാഗം നടിച്ചരികത്തേയ്ക്കു
മാടിവിളിയ്ക്കുന്നു ഭാവിയെന്നെ.
എങ്കിലുമെന്തുകൊണ്ടാണാവോ, തെല്ലൊരു
ശങ്കയെനിക്കുണ്ടടുത്തു ചെല്ലാൻ.
ആയിരം ക്ലേശങ്ങൾ മുന്നിട്ടുനിന്നാലു—
മായവയോടൊക്കെ മല്ലടിയ്ക്കാം;
പ്രേമനിശ്ശൂന്യത ചുറ്റും നിറഞ്ഞാലും
നീ മയങ്ങാതെ ഞാൻ പാട്ടുപാടാം.
എൻമനസ്പന്ദനം നിന്നാലതോർത്തിട്ട—
ന്നെന്നെക്കുറിച്ചാരും കേണിടേണ്ട!
—ആനന്ദലോകമേ, നീയെന്തിനോർക്കണം
ഞാനാകും തുച്ഛദുഃസ്വപ്നചിത്രം?

വെറും സ്വപ്നം

പാരാകെ മന്ദമുണർന്നു—വിണ്ണിൽ
പാടലകാന്തി കിളർന്നു.
പാപാന്ധകാരമകുന്നു—മന്നിൽ
പാവനപ്രേമം പരന്നു.
യാതനയെല്ലാമൊഴിഞ്ഞു—ലോകം
ഗീതാത്മകമായ്ക്കഴിഞ്ഞു,
ചിന്താഗ്നി കത്തിപ്പൊലിഞ്ഞു—ചിത്തം
മന്ദഹാസത്തിലലിഞ്ഞു.
ശശ്വൽപ്രണയവിചാരം—ചാർത്തി
വിശ്വസമാധാനഹാരം.
കേൾക്കുന്നതില്ല ശകാരം—ആരു-
മോർക്കുന്നതന്യോപകാരം!
എല്ലായിടത്തും വെളിച്ചം—കാണു-
ന്നുല്ലാസത്തിന്റെ തെളിച്ചം
ഭദ്രമിക്കർമ്മപ്രപഞ്ചം—ഇതിൽ
യുദ്ധമെന്നില്ലൊരു ശബ്ദം.
എങ്ങുമോരോകരഘോഷം—കേൾക്കാ-
മെന്തെന്തിതെന്തു വിശേഷം?
എന്തൊരു ഭാഗ്യപ്രഭാവം—ആർക്കു-
മെന്തൊരു സൗഹാർദ്ദഭാവം!
ജീവിതം ശോകാപ്തമല്ല—ഒരു

ജീവിയും നിസ്സാരമല്ല.
നാനാത്വം പാടേ മറന്നു—ലോക-
മേകമാം സത്തയിൽ നിന്നു.
ചിത്തങ്ങളം തമ്മിൽപ്പുണർന്നു--ദിവ്യ-
സത്യസൗന്ദര്യം നുകർന്നു.
എല്ലാം സുഖത്തിൻ മുകുരം—എങ്ങു-
മില്ല ദുഃഖത്തിൻ തിമിരം.

* * *

കുഷ്ഠീണമനസ്സേ വിചിത്രം—എന്നെ-
ക്കാണിച്ചതെന്തിനിച്ചിത്രം?
ഇല്ലതിൻ വാസ്തവചിഹ്നം—ഒന്നു-
മെല്ലാമൊരോമനസ്സുപ്നം.
മായികം, മായികം, കഷ്ടം--ഇതു
മായുന്നതെന്തൊരു നഷ്ടം!
ഞാൻ കണ്ടതെന്തൊരു ലോകം!--അയ്യോ!
ഞാൻ കണ്ടതെന്തൊരു നാകം!
പാവനമാകുമിസ്സുപ്നം—എന്നി-
ട്ടാരിൽപ്പരമാർത്ഥമാകും?
അസ്സുപ്രഭാതത്തിൻ മുന്നിൽ—മദീ-
യാകുഷ്ഠിയടഞ്ഞെങ്കിൽ മന്നിൽ!

എന്റെ ഗുരുനാഥൻ

നുകവും തോളിലേന്തിക്കാളയ്ക്കുപിൻപേ പോകും
സുകൃത സ്വരൂപമേ, നിന്നെ ഞാൻ നമിക്കുന്നു.
പൊരിവെയ്ലിലീ നിന്റെയുഗ്രമാം തപസ്സല്ലേ
നിറയെക്കതിർക്കുല ചൂടിപ്പൂ നെല്പ്പാടത്തെ!
മണ്ണിൽനിന്നുയർത്തുന്നൂ നിൻദയാവാത്സല്യങ്ങൾ
കണ്ണഞ്ചും മരതകപ്പച്ചയിൽപ്പവിഴങ്ങൾ!
താവകത്യാഗം താലികെട്ടിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ
ഭൂവിലൈശ്വര്യം ചുമ്മാതിരുന്നു നരച്ചേനെ!
ഇന്നവൾ സുമംഗളയായിതാ വനികളിൽ-
പ്പൊന്നണിത്തരിവള കിലുക്കിക്കളിക്കുന്നു.
കുഞ്ഞാറ്റക്കിളികളെക്കൂടിയും കൂകിച്ചല്ലോ
നെഞ്ഞലിഞ്ഞുതിരും നിൻ കനിവിൻ നിശ്വാസങ്ങൾ
തത്തകൾ പച്ചച്ചിറകടിച്ചു, പാടത്തു നി-
ന്നുത്തമഗുണങ്ങളെ നിതരാം കീർത്തിക്കുന്നു;
ചെണ്ടുകൾ നിൻമാനസം വിടർത്തിക്കാണിക്കവേ
വണ്ടുകൾ മൂളുന്നിതാ നിന്നപദാനം മേന്മേൽ;
എന്നിട്ടും, ലോകംമാത്രം കണ്ണടച്ചിരുന്നുകൊ-
ണ്ടിന്നിതാ, കഷ്ടം, നിന്നെ മർദ്ദിപ്പൂ ദയാഹീനം;
നിർവ്യാജസ്നേഹത്തിന്റെ വെളിച്ചം വിതയ്ക്കുന്ന
ദിവ്യതാപസ, നീയാണെന്നുമെൻ ഗുരുനാഥൻ.

മഹാരാജകീയ കലാശാലയിൽ

മുഗ്ദ്ധവിശാലഹൃദയപ്രതീക്ഷയിൽ
മുഗ്ദ്ധാഭിഷിക്തമായ്ത്തീർന്നൊരെൻ യൗവ്വനം
നിത്യനിരാശയിലാഴ്ത്തി, നിശ്ശബ്ദമാ--
നിസ്തുലസ്വപ്നമകന്നുപോയെങ്കിലും
ഓർക്കുമ്പൊഴിന്നും പുളകം പൊടിപ്പിത-
പ്പൂക്കാലമെത്തിച്ച പൊന്നോണനാളുകൾ !
ഇല്ല, മറക്കില്ലൊരിക്കലും, നിന്നെ ഞാ--
നുല്ലസൽസൽക്കലാശാലേ, ജയിയ്ക്കനീ !

തിരുമുൽക്കാഴ്ച

ഒന്ന്

ആരുമറിഞ്ഞിടാതെൻജീവിതത്തിലേ--
യ്ക്കാരാൽ നടന്നു വരുന്നവളാരു നീ?
പേർത്തു,മെൻചിത്തം തുളുമ്പിടുമ്മാറതാ,
കേറംപു നീൻ നേരിയ കാൽച്ചിലമ്പൊച്ചകറം !
നെഞ്ചിടിപ്പേറുമാറെത്തുന്നു ചാരെ, നിൻ..
ചഞ്ചലവസ്ത്രാഞ്ചലസ്വനവീചികറം !
ചിന്നിപ്പരക്കുന്നു മജ്ജീവനാളത്തിൽ
നിൻ നെടുവീർപ്പിൻ സുഗന്ധലഹരികറം !
ആരു നീയുജ്ജ്വലജ്യോതിർവ്വിലാസമേ
ആരു നീ,യുൽക്കടപ്രേമവിശാലമേ!

രണ്ട്

ഇത്രയും കാല,മെൻചിന്തകറംക്കപ്പുറ—
ത്തജ്ഞാതയായ് നിന്നൊളിച്ചുകളിച്ചുനീ!
അങ്ങിങ്ങു കണ്ടു മൽസ്വപ്നരംഗങ്ങളി—
ലവ്യക്തമായി നിൻ കാലടിപ്പാടുകറം !
അപ്പാദമുദ്രകറം ചുംബിച്ചു, നിന്നെയോർ—
ത്തെത്ര നാളൊറ്റയ്ക്കിരുന്നു കരഞ്ഞു ഞാൻ !
എൻനിഴലിൻെറ പുറകിൽ മറഞ്ഞുനി—
ന്നെന്തിനോ, നിന്നെ ഞാൻ കാത്തു പലപ്പൊഴും !

എങ്കിലും നിന്നെ ഞാനെത്രമാത്രം ഭജി—
ച്ചെങ്കിലും, വന്നില്ല, വന്നില്ലടുത്തു നീ!

മൂന്ന്

പോയിക്കഴിഞ്ഞു, വസന്തഹേമന്തങ്ങളും;
പോയിക്കഴിഞ്ഞു, ഹാ, പുഷ്പനിലാവുകളും!
ഇത്തിമിരാപ്തവർഷാന്തനിശയിലോ
കഷ്ടം, വരുന്നതെൻ പുലർക്കുടിലിങ്കൽ നീ?
ഏകാന്തതയുമിരുട്ടുമല്ലാതൊന്നു—
മേകാൻ നിനക്കില്ലിവിടെയീ,ന്നോമനേ!
അല്പമൊറയ്ക്കിങ്ങിരിയ്ക്കുകയാണുഞാ—
നില്പിങ്ങൊരു കൊച്ചുമൺവിളക്കെങ്കിലും!
നിന്നെ,സ്സുശോഭനേ, മാമകജീവിത—
സ്പന്ദങ്ങളാൽ സ്വയം സ്വാഗതംചെയ്വു ഞാൻ!

നാല്

ഒന്നുമില്ലെങ്കിലു,മേകുവാനുണ്ടെനി—
യ്ക്കെന്നെ നിനക്കെൻ വിനീതോപഹാരമായ്!
മജ്ജീവിതത്തിലെസ്സർവ്വരഹസ്യവു,-
മുജ്ജ്വലത്തായ മൽസ്വപ്നസാമ്രാജ്യവും,
മാമകഹർഷവിഷാദശതങ്ങളും
ഹാ, മമ പ്രേമവും—എന്നുവേണ്ടൊ,ക്കെയും
ഞാനെന്നൊരൊന്നിലടക്കി, നിൻകാൽക്കൽവെ-
ച്ചാനന്ദേ, വന്നേതിരേൽപ്പു നിന്നെ ഞാൻ!
കണ്ണീരിൽ മുക്കി ഞാൻ കാഴ്ചവെച്ചീടുന്നൊ-
രെന്നുപഹാരമിതംഗീകരിയ്ക്ക നീ!!

വിശുദ്ധരശ്മി

ഒന്ന്

മഞ്ജരിതമായ്ത്തീർന്ന മച്ചിതത—
കുഞ്ജകത്തിനതിഥിയായ്
ഏതു ഗന്ധർവ്വഭൂവിൽനിന്നേവ-
മേകയായ് പറന്നെത്തി നീ?
ഗാനലോലുപേ, നിൻമനോഹര-
പ്രാണഹർഷദാലാപനം
ഇത്ര നാളും നുകർന്നിരുന്നതേ—
തർച്ചനീയവൃന്ദാവനം?

ഭഗ്നമോഹശതങ്ങളാൽ, ദുഃഖേ-
ലഗ്നമായ മജ്ജീവിതം,
മംഗളോന്മാദ മാധുരികളിൽ
മുങ്ങിനിലയ്ക്കുമാറങ്ങനെ,
അപ്രതീക്ഷിതേ. വന്നണഞ്ഞിതൊ. —
രപ്സരസ്സിനെപ്പോലെ, നീ !

രണ്ട്

മഞ്ഞിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ച ഹേമന്ത-
മജ്ഞുചന്ദ്രികമാതിരി,
ഹന്ത, മൻമനം, ഞാനറിഞ്ഞിടാ-
തെന്തിനേവം കവർന്നു നീ?

നിർമ്മലേ, മമ ജീവനെന്തിനു
നിർവ്യഥിയിൽ പൊതിഞ്ഞു നീ?
വിണ്ണിൽ നീളെച്ചരിക്കയാണൊരു
പൊൻമുകിൽത്തേരിലേറി ഞാൻ,
മന്ദിയാതെ നിനക്കൊരോമന-
ച്ചന്ദനത്തണൽ തേടുവാൻ!
ലോലതാരകപ്പൂക്കളാലൊരു
മാലകോർക്കുകയാണു ഞാൻ
വാടിടാതെന്നും ഹാ, നിനക്കു നിൻ,
വാർക്കുഴൽക്കെട്ടിൽ ചൂടുവാൻ.
മാരിവില്ലുകം പൂക്കുമാ നീല-
മാമരത്തളിർച്ചില്ലയിൽ
ചേണെഴുമൂഞ്ഞാൽ തീർക്കയാണൊ,രു
വേണുസംഗീതം കൊണ്ടു ഞാൻ,
ഫുല്ലയൗവനേ, ഹാ നിനക്കെന്നു-
മുല്ലസിച്ചിരുന്നാടുവാൻ!.
പ്രാണസുസ്മിതം കൊണ്ടൊരു കൊച്ചു-
വീണ നിർമ്മിക്കയാണു ഞാൻ;
ഭാവുകാസ്പദേ, ഹാ നിനക്കെന്നു-
മാവിലേതരം പാടുവാൻ!
മാമകോദ്യമം പാഴിലായ്പ്പോയാ-
ലോമനേ, നീ പൊറുക്കണേ!
എന്നെന്നേയ്ക്കുമായാ നിമേഷത്തിൽ-
ത്തന്നെ,യെന്നെ മറക്കണേ!

മൂന്ന്

തണ്ടുലഞ്ഞു തഴുകിടാം തമ്മിൽ
രണ്ടു ജീവിതപ്പൈങ്കുകം.

കർമ്മബന്ധത്തിൻ കാറ്റിലീ ലോക-
സുന്ദരാരാമവേദിയിൽ!

ആത്മരാഗപരാഗസൗരഭം
വാർത്തുവാർത്തവ നില്ക്കവെ,
മർത്ത്യനീതിതൻ കാളമേഘമൊ -
ന്നെത്തിടുമിടിവെട്ടുമായ്.
ഞെട്ടിമാറി ഞൊടിയ്ക്കകത്തവ
ഞെട്ടടർന്നടിഞ്ഞീടുവാൻ!
എന്തതിൽനിന്നു നേടിടുന്നു നീ
ഹന്ത, നിഷ്ഠുരലോകമേ?
നീതിതൻ കുരവുജവുമായി
നീയടുക്കാതിരിയ്ക്കിലോ,
ചേലെഴും സൽഫലങ്ങളായവ
നാളെ നിൻമുന്നിൽ നിന്നിടാം;
സ്വാന്തജമാം നിൻ തപ്തതൃഷ്ണയ്ക്കു
സാന്ത്വനാമൃതമേകുവാൻ!

നാല്

അല്ല തങ്കം പുരണ്ട താരുണ്യ -
മല്ലതിൻ മായികാഭയാൽ,
കാണിപോലും കവർന്നെടുത്തതെൻ -
മാനസമേവമോമലേ!
മങ്ങിപ്പോം ബാഹ്യമോടിയിൽക്കണ്ണു
മഞ്ഞളിക്കുവോനല്ല ഞാൻ!
നിൻമുഖത്തു ഞാൻ കാൺമതുണ്ടൊരു,
നിർമ്മലാത്മപ്രഭാങ്കുരം;
മോദദാവാച്യമാമതിൻ മതി -

മോഹനോജ്ജ്വലരശ്മികം,
ഒന്നിനൊന്നായണഞ്ഞു, മനസ്മന -
സ്പന്ദനംതോറുമിങ്ങനെ
അർപ്പണം ചെയ്കയാണു, നേരിയോ -
രദ്ഭുതാവഹാമന്ത്രണം;
''മുക്തിയാണവം,ശുദ്ധിയാണവം,
മുഗ്ദ്ധസംഗീതമാണവം!''

അഞ്ച്

അന്ധകാരത്തിൽനിന്നുയരുന്നി -
തന്തിവാനിലരുന്ധതി:
ഉത്തമപ്രണയോജ്ജ്വലാദർശ -
രത്നതല്പജംമാതിരി!
രാഗസൗരഭസോന്മാദം മഹാ—
ത്യാഗകോരകംമാതിരി!
സ്വർഗ്ഗചിന്താവിശുദ്ധിതൻ ലസൽ -
സ്വപ്നബുൽബുദം മാതിരി!
ഒന്നതിൻ നേരെനോക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും
കൺമണി, നിന്നെയോർപ്പൂ ഞാൻ!

ആറ്

താവകധ്യാനശുദ്ധിയാൽപ്പോലും
ദേവനാവുകയായി ഞാൻ!
മൃത്യുസാമ്രാജ്യസീമയെപ്പോലും
ധിക്കരിച്ചീ പ്രഭാങ്കുരം,
നിന്നെയും ചിരഞ്ജീവിയാക്കാവൂ
വെൺമയൂഖമതല്ലികേ!

ചിതറിയ ചിന്തകൾ

ഞാനറിഞ്ഞീടാത.രഞൊടിയ്ക്കുള്ളിലെ -
ങ്ങാനന്ദദേവതേ, നീ മറഞ്ഞു?

ചൊല്ലുകെൻകാലമേ, നീയെന്നെക്കാണിച്ച-
തെല്ലാ,മൊരു വെറും സ്വപ്നമാണോ?
തെല്ലിടയെന്തിനെൻ ചുറ്റും,മാ നേരിയ
മല്ലികാസൗരഭം വാരിവീശി ?
വാനിലപ്പൊൻമുകിൽത്തേരിലിരുന്നു ഞാൻ
വീണവായിയ്ക്കുകയായിരുന്നു;
താരാട്ടും പാടി ഞാൻ താരാമണികളെ—
ത്താലോലിച്ചിടുകയായിരുന്നു;
പ്രേമസുരഭിലചിന്തകൾകൊണ്ടു ഞാൻ
പൂമാല കെട്ടുകയായിരുന്നു !—
കോമളസ്വപ്നങ്ങൾ കണ്ടുകണ്ടങ്ങനെ
കോൾമയിർക്കൊള്ളുകയായിരുന്നു!—
എന്നെ നീയെന്തിനു നിർദ്ദയം വീണ്ടുമീ
മണ്ണിലേയ്ക്കേവമടിച്ചു വീഴ്ത്തി?
ഹന്ത, നീയിത്ര കഠിനമായ് ശിക്ഷിയ്ക്കാ—
നെന്തപരാധം ഞാൻ ചെയ്തതാവോ!

ആനന്ദദേവതേ, പോയില്ല നീയെങ്കിൽ
ഞാനൊരു താരമായ് മിന്നിയേനേ!

അല്ലെങ്കിലെ,ന്തിനു നിന്നെപ്പഴിയ്ക്കുന്ന-
തല്ലലാണെന്റെ വിഹാരരംഗം.
എന്നുമിരുണ്ടോരതിന്റെ കാരാഗൃഹം—
തന്നിലി,രുമ്പഴിക്കെട്ടിനുള്ളിൽ
മുററും ചിറകടിച്ചാർത്തു പിടയ്ക്കണം
മുക്തികിട്ടാതെ മത്തപ്തചിത്തം !
എന്തിനു, കഷ്ടം, കൊതിയ്ക്കുന്നു പാഴില—
ത,ന്തിച്ചുകപ്പിനെയുമ്മവെയ്ക്കാൻ?

ഇല്ലില്ല ലോകമേ, നിന്നോടൊരിയ്ക്കലും
ചൊല്ലില്ല ഞാനൊരു നന്ദിപോലും !
വേണെങ്കിലെന്നെ നീ മേലിലുമിങ്ങനെ
വേദനിപ്പിച്ചു രസിച്ചുകൊള്ളു!
ഹാ, നിന്റെ കൈയിലെക്കൂർത്ത മുള്ളെളാക്കെ
യെൻ—
പ്രാണനിൽക്കുത്തിത്തറച്ചുകൊള്ളു !
എന്നിട്ടും പോരെങ്കിലെൻജീവരക്തത്താൽ
നിന്നന്തർദ്ദാഹം കെടുത്തു കൊള്ളു!
എന്നാലു,മില്ല, ഞാൻ വന്നിടുകില്ല, നിൻ—
മുന്നിലൊരു വെറും ഭിക്ഷുവായി !
നിന്നനുകമ്പയ്ക്കു കാണിയ്ക്ക വെയ്ക്കുവാൻ
നിർമ്മിച്ച കൂപ്പുകൈമൊട്ടുമായി !

അല്പനാളെന്നെച്ചുഴന്നുനിന്നീടിനോ—
രപ്പരിവേഷ,മതെങ്ങു പോയി?
മായാമയൂഖവലയമതെന്തൊരു
മാനസാകർഷകശ്രീവിലാസം
ചിന്തിച്ചിരിയ്ക്കാത, രഞ്ഞൊടിയ്ക്കുള്ളില—

തെന്തിനെൻജീവനിൽ വെളളവീശി?
ചിന്തിച്ചിരീയ്ക്കാത, രഞൊടിക്കുളളില—
തെന്തിനു വീണ്ടും പറന്നുപോയി ?
സ്വപ്ന,മതേതോ സുരഭിലസുന്ദര—
സ്വപ്നം—ചപലചലനചിത്രം
ആ മഴവില്ലിനെ,യാ മണിനാദത്തെ
നീ മിത്യാഭാവനേ, നിത്യമാക്കി;
എന്നിട്ടി,രുട്ടിലിവിടെത്തനിച്ചു നീ—
യെന്നെ വിട്ടിട്ടു, നിൻതോണി നീക്കി.
പോകായ്ക, പോകായ്കെ,ന്നെത്ര ഞാൻ കേണിട്ടും
നീ കനിഞ്ഞീലെന്നിൽച്ചെറുപോലും
എല്ലാം കിനാവുകളെ,ല്ലാം നിഴലുക-
ളെ,ല്ലാം മരീചികാവീചികകം
ഇങ്ങനെയാണെങ്കിലയ്യോ, ജഗത്തിതി-
ലെങ്ങനെ,യെന്തിനെ, വിശ്വസിയ്ക്കാം?

എന്തിനീ ലോകം വിഷാദകലുഷ,മെൻ-
ചിന്തേ, നിൻവാതിൽ തുറന്നു നല്കൂ !
ഒന്നു ഞാൻ പോകട്ടേ വീണ്ടുമസ്സങ്കല്പ-
നന്ദനത്തോപ്പിലെപ്പൂന്തണലിൽ
മർത്ത്യന്റെ നീതിതന്നട്ടഹാസങ്ങളും
മർദ്ദിതനാരുടെ ഗദ്ഗദവും
എത്താത്തൊരാ നല്ല നാട്ടിൽ, ഞാൻ സ്വൈരമാ-
യിത്തിരിനേരമിരുന്നിടട്ടേ !
എന്നെ നീ മാടിവിളിയ്ക്കൊല്ലേ, ലോകമേ,
നിന്നുത്സവങ്ങളിൽ പങ്കുകൊളളാൻ !
എന്നെ നീ നിന്നു വിലക്കൊല്ലേ, കാലമേ,
മുന്നോട്ടു പോട്ടെ ഞാൻ രാഗമൂകൻ !

നിസ്സീമശക്തമാണെന്നഭിമാനിപ്പൂ
നിസ്സഹായത്വമേ, നിഷ്ഫലം നീ!
ഹന്ത, കെല്പില്ലൊരു നേരിയ കാറ്റോടീ-
മൺതരികോട്ടയ്ക്കെതിർത്തുനില്ക്കാൻ.

എല്ലാം മറയ്ക്കുന്ന ലോകമേ, നീയൊരു
വല്ലാത്ത നാടകശാലതന്നെ:
നിന്നകത്തുള്ള നടന്മാർ പുഴുക്കളാ-
ണെന്നാകിലെന്ത,പ്പുഴുക്കൾപോലും
ഒന്നു മറ്റൊന്നിനെ വഞ്ചിച്ചു വഞ്ചിച്ചു
തന്നഭിലാഷങ്ങൾ നിർവ്വഹിപ്പൂ
എന്നിട്ട,തോരോന്നും തൻജയപ്രാപ്തിയാ-
ണെന്നഭിമാനിച്ചഹങ്കരിപ്പൂ!

ശകുന്തൻപോൽ മാനവൻ, തൃപ്തൻപോൽ
മാനവൻ
സത്യമാരാഞ്ഞുപോം ബുദ്ധിമാൻപോൽ
സ്വന്തം സിരകൾ തുടുക്കാൻവന,ന്യ-
ജന്തുവിൻ ചോര കുടിച്ചുവേണം;
പോരേ, നികൃഷ്ടമാമിത്തരം ഹിംസതൻ
പേരോ 'വിജയ'മെന്നാണുപോലും.
ആദർശ,മാദർശം! - ലോകത്തിലാ മണി-
നാദം മുഴങ്ങിയിട്ടെന്തുകാര്യം?

നിത്യം കപടമേ, നീയുല്ലസിപ്പു നിൻ-
നിസ്തുലരത്നസിംഹാസനത്തിൽ
തെണ്ടിത്തിരിയുന്നു പാഴ്ത്തെരുവീഥിയി-
ലിണ്ടലോടോരോരോ സദ്ഗുണങ്ങൾ
ആത്മാർത്ഥതേ, നീയവന്ധ്യയല്ലൂഴിയി-

ലാർദ്രതേ. നീ വെറും ഭിക്ഷുമാത്രം !
കൈക്കുമ്പിളം കാട്ടിച്ചെന്നോരോ പടിയ്ക്കലും
നില്ക്കണം മേലും നിരാശർ നിങ്ങളം
എന്നാലു,മയ്യോ, നിറയില്ലൊരിയ്ക്കലും
നിങ്ങളംതൻ കൈയിലെബ്ഭിക്ഷാപാത്രം !

മായികമാകുമൊരാത്മാർത്ഥതയുടെ
മാരിവില്ലൊന്നു മുഖത്തുചാർത്തി,
കാകോളമുള്ളിൽത്തുളുമ്പിടും കർക്കശ-
കാളാംബുങ്ങളം നിറഞ്ഞ ദിക്കിൽ
മിന്നുന്നൊരേതേതു വിദ്യുല്ലതികയു-
മങ്ങനെതന്നെ പൊലിഞ്ഞുപോണം !
മിന്നാമിനുങ്ങുകളം മിന്നിയാൽ നീങ്ങുമോ,
മന്നിൽ നിറഞ്ഞീടുമന്ധകാരം?

ലോകപ്രശംസതൻ മുഖച്ചെടിക്കാട്ടിൽ നീ-
യേകനായെത്രയലഞ്ഞുചുറ്റി?
എന്നിട്ടും, ദുർഗ്ഗമദുർഗങ്ങളായിരം
വെന്നിട്ടും, നീ കഷ്ടമെന്തു നേടി?
സ്ഫീതപ്രതാപം വിരൽത്തുമ്പാൽ നിർമ്മിച്ചോ-
രേതോ ചില ജലരേഖമാത്രം !
നേരിട്ടതു നോക്കിപ്പുഞ്ചിരിക്കൊള്ളുന്നു
ചാരത്തു നില്ക്കും ശവകുടീരം !

അത്രയ്ക്കസഹ്യമാമായിരം ചിന്തക-
ളൊത്തുചേർന്നെൻമനം നീറിടുമ്പോഴം,
എത്ര തുടയ്ക്കിലും തോരാതെ പിന്നെയും
തപ്താശ്രു കണ്ണിൽ തുളുമ്പിടുമ്പോഴം,
കൂരിരുൾ മൂടുമെൻ ജീവിതവീഥിയി-

ലാരൊരു സ്വാന്ത്വനരശ്മി വീശും?
ആലംബഹീനൻ ഞാന,ത്യോ ജഗത്തിതി—
ലാരാൽ വന്നാരെന്നെയുദ്ധരിക്കും?

തോടും പുഴകളും പിന്നിട്ടൊരായിരം-
കാടും മലകൾക്കും ദൂരെയെങ്ങോ,
ഉന്നതസൗഭാഗ്യശൃംഗത്തിൽ മിന്നുമ്പോ—
ളെന്നെയൊന്നോർക്കുമോ, നിർമ്മലേ നീ?
ഇല്ല, നീയോർക്കുകയില്ലെ, നിയ്ക്കെങ്കിലു—
മില്ലതിലേതും പരിഭവവും!
ഒന്നിച്ചു തോളിൽപ്പിടിച്ചു നടന്നവ—
രന്യരായ് മാറുന്നതാണു ലോകം!
ഒന്നിച്ചൊരാത്മാവിലൊട്ടിപ്പിടിച്ചവ—
രന്യോന്യം ഹിംസിപ്പതാണുലകം!
കക്കയെക്കൺകക്കും മാണിക്യമാക്കുവാൻ,
കക്കയായ് മാണിക്യക്കല്ലു മാറാൻ,
കെല്പെഴും കാലമേ, ചിന്തിയ്ക്കുംതോറുമ—
തദ്ഭുതമാണു നിന്നിന്ദ്രജാലം!

ആനന്ദദേവതേ, നീ പോയ നാൾമുതൽ
മാനസത്തോപ്പിലിരുട്ടുമൂടി.
അന്നു നീ കണ്ട സുരഭിലസൂനങ്ങ—
ളൊന്നൊന്നായൊക്കെക്കൊഴിഞ്ഞുപോയി.
മേലിലപ്പൂവനം പൂക്കണമെങ്കിൽ നിൻ
കാലടിപ്പാടുകൾ ചൂടി വേണം!
നിന്നാഗമവും കൊതിച്ചു ഞാനിങ്ങനെ
നിന്നിടുമെന്നുമിക്കൂരിരുളിൽ

വല്ല കാലത്തു,മതിലൊരു നേരിയ
കൊളളിയാൻ വീശില്ലെന്നാർക്കറിയാം ?

ശീതോഗ്രവാതമേ, വർഷമണഞ്ഞിത്ര
വേതാളതാണ്ഡവാടിയാലും,
ഒട്ടേറെ ദൂരേപ്പുറകിലായീടുമോ
മൊട്ടിടും മുഗ്ദ്ധവസന്തമാസം ?
ശാശ്വതശാന്തി നിനക്കിത, നേരുന്നേ—
നാശ്വസിച്ചാ,നന്ദദേവതേ, ഞാൻ !

പ്രേമത്തിൻ സുരഭിലസ്വപ്നങ്ങൾ ചിന്നിച്ചിന്നി—
ക്കോമളവസന്തമേ, വന്നാലും, വന്നാലും നീ!
തിങ്ങിടും വികാരത്തിൻ ജ്വരഭാരത്തിനാലൊച്ച
പൊങ്ങിടുന്നില്ലല്ലോ, ഞാനെന്തു ചെയ്യട്ടേ നാഥാ!
അങ്ങയെ ദൂരത്തെങ്ങോ കണ്ടപ്പോഴേയ്ക്കുംതന്നെ—
യിങ്ങിതാ, പുളകത്താൽ മൊട്ടിടാൻതുടങ്ങീ ഞാൻ!
അവിടുന്നിനിയെങ്ങാനെന്നടുത്തെത്തിപ്പോയാ—
ലമിതോന്മദത്താലെൻകാലുറയ്ക്കാതായാലോ!

• • •

കണ്ടിട്ടുണ്ടവിടുത്തെപ്പലപ്പോഴും ഞാനിപ്പൂ—
ച്ചെണ്ടണിത്തോപ്പിൽ,ക്കൊച്ചുകുരുന്നായിരുന്നപ്പോഴും
അന്നെന്നെ,ക്കറയറ്റ വാത്സല്യം വഴിയുന്ന
കണ്ണിനാൽ നോക്കും നോട്ടമിപ്പോഴും ഞാനോർക്കുന്നു.
കാണാറുണ്ടോ നോട്ടത്തിലെന്നും ഞാനൊരു നേർത്ത
വേണുഗാനത്തിൽപ്പൊതിഞ്ഞുള്ളതാമേതോ നാകം.
ആ നാകം സ്വാർത്ഥത്തിന്റെ ധൂമിക മൂടീടാത്ത—
താണെന്നു കാണാമാർക്കുമൊറ്റനോട്ടത്തിൽത്തന്നെ!
അപ്പൊഴൊക്കെയും, ഞാനൊരോമനത്താൽപര്യത്തിൻ
സ്വപ്നപ്പൂഞ്ചിറകടിച്ചെങ്ങോട്ടോ പറന്നുപോം!
എന്താണെന്നറിയുവാൻ കഴിയാത്തേതോ സുഖ—
ചിന്തയിലലിഞ്ഞലിഞ്ഞിരിയ്ക്കും ഞാനപ്പോഴും!

എന്നൊടൊട്ടനുഭാവം കാണിച്ചുകൊണ്ടന്നെല്ലാം
നിന്നിടാറുണ്ടെൻമുന്നിലാർദ്രയാം വസുമതി
പ്രാണനപ്രേമാമൃതമാദ്യമായ് നുകരുമ്പോഴും
കാണുന്നതെല്ലാം തോന്നും കവിതാമയമായി !

* * *

സങ്കല്പം, നേർത്ത മൂടൽമഞ്ഞിനാൽ മൂടപ്പെട്ട-
തെങ്കിലുമെനിയ്ക്കായി മറെറാരു ലോകം നല്കി.
അതിൽ ഞാനെന്നെത്തന്നെ നിശേഷം മറന്നേ, നോ
കൊതിതൻ തുഞ്ചത്തിരുന്നെപ്പോഴുമൂഞ്ഞാലാടി !
അക്കൊതിയെന്താണെന്നുമെന്തിനാണെന്നും മറും
തർക്കിയ്ക്കാനെന്നോടു ഞാനുദ്യമിച്ചീലന്നൊന്നും !
മൂകമായിരിയ്ക്കാനാണിഷ്ടം, മാകയാൽപ്പക്ഷേ
ലോകത്തിൻ ന്യായവാദം പ്രേമത്തെത്തോൽപ്പിച്ചേ
യ്ക്കാം
എന്നാലും, ജയക്കൊടി ദൂരത്തേയ്ക്കെറി,ഞ്ഞോടി—
ച്ചെന്നതിൻ കവാടത്തിൽ കാത്തുനിൽക്കുന്നുലോകം.
വളരാ,നാനന്ദിയ്ക്കാൻ, മാപ്പേകാൻ, മറക്കുവാൻ,
പുളകംപൂശാൻ, ജീവനുണരാൻ—ജീവിയ്ക്കുവാൻ !

* * *

ലോകത്തിലെൻജീവിതസിദ്ധികളെല്ലാമൊന്നി—
ച്ചേകകേന്ദ്രത്തിൽ സ്വയമർപ്പിച്ചു നില്ക്കുന്നു ഞാൻ.
ഇനിയില്ലെന്നേറതായിട്ടോതുവാനെനിയ്ക്കൊന്നും,
പ്രണയം തുളുമ്പുന്നൊരെൻമനസ്സൊന്നല്ലാതെ !
അതിനെപ്പുഷ്പിപ്പിയ്ക്കാനക്കുളിർകരങ്ങളാ-
ലതിപേലവമാമൊരാശ്ലേഷം മതിയല്ലോ !

സന്തത,മാത്മാധീശ, നിർമ്മലപ്രേമാർദ്രമാം
ചിന്തതൻ ശ്രീകോവിലിലങ്ങയെപ്പൂജിപ്പൂ ഞാൻ !
പാവനപ്രകാശത്തെപ്പുണരാൻ കൈ നീട്ടുന്ന
ജീവിതസ്വപ്നത്തിന്റെ പുളകോൽഗമം പ്രേമം !
കർമ്മയോഗത്തിൻ പർണ്ണശാലയിൽ,സ്വാർത്ഥ ത്യാഗ-
നൈർമ്മല്യസിദ്ധിക്കായുള്ളാത്മാവിൻ യജ്ഞം
പ്രേമം !

അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടിത്തത്ത്വം പണ്ടേ ഞാന,തിനാലെ—
ന്നകളങ്കമാംഹൃത്തിൽ ഞാനതിനിടം നല്കി !
ഇന്നതിൻ പരിണതസൗഭഗം നുകരുവാൻ
സുന്ദരവസന്തമേ, വന്നാലും വന്നാലും നീ !